

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ**

**Кваліфікаційна робота
магістра**

**на тему ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ ДЛЯ
ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ**

Виконала: студентка 2 курсу,
групи 8.0352-а
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно),
перша – англійська
освітньо-професійної програми
Мова і література (англійська)
Соляник Яна Євгенівна

Керівник к. пед. н., доц. Надточій Н. О.
Рецензент д. пед. н., проф. Пахомова Т. О.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра англійської філології та лінгводидактики

Освітній рівень магістр

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітньо-професійна програма Мова і література (англійська)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. зав. кафедри Надточій Н. О.

« » _____ 20 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

СОЛЯНИК ЯНІ ЄВГЕНІЇВНІ

1. Тема кваліфікаційної роботи магістра (проєкту) «Використання автентичних відеоматеріалів для формування іншомовної комунікативної компетенції студентів коледжу в умовах дистанційного навчання»

Керівник кваліфікаційної роботи (проєкту) Надточій Наталя Олександрівна,
к. пед. н., доцент

затверджені наказом ЗНУ від «11» квітня 2023 року № 521-с

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи (проєкту) 5 грудня 2023 р.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (проєкту) визначення іншомовної комунікативної компетенції, основні засади дистанційного навчання, автентичні відеоматеріали.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1) здійснити огляд теоретичних джерел; 2) розглянути формування іншомовної комунікативної компетенції під час дистанційного навчання; 3) розробити систему вправ доцільну для розвитку іншомовної комунікативної компетенції за допомогою відеоматеріалів; 4) дослідити ефективність застосування автентичних відеоматеріалів студентами коледжу під час дистанційного навчання.

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проєкту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Надточій Н.О., к. пед. н., доц.	08.05.2023	08.05.2023
Розділ 1	Надточій Н.О., к. пед. н., доц.	12.06.2023	12.06.2023
Розділ 2	Надточій Н.О., к. пед. н., доц.	04.09.2023	04.09.2023
Висновки	Надточій Н.О., к. пед. н., доц.	01.11.2023	01.11.2023

6. Дата видачі завдання 08.05.2023

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи (проєкту)	Примітка
1.	Пошук наукових джерел з теми дослідження, їх аналіз	травень 2023	виконано
2.	Добір фактичного матеріалу	травень 2023	виконано
3.	Написання вступу	червень 2023	виконано
4.	Написання теоретичного розділу	серпень 2023	виконано
5.	Написання практичного розділу	жовтень 2023	виконано
6.	Формулювання висновків	листопад 2023	виконано
7.	Проходження нормоконтролю	грудень 2023	виконано
8.	Одержання відгуку та рецензії	грудень 2023	виконано
9.	Захист	грудень 2023	виконано

Автор роботи несе персональну відповідальність за відсутність в роботі несанкціонованих текстових запозичень (академічного плагіату)

Магістрант

_____ (підпис)

Я. Є. Соляник
(ініціали та прізвище)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Н. О. Надточій
(ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер

_____ (підпис)

Е. О. Веремчук
(ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота – 54 стор., 82 джерела, 3 додатки

Об'єкт дослідження: формування іншомовної комунікативної компетенції в умовах дистанційного навчання.

Мета роботи: розкриття особливостей застосування та ефективності іншомовних автентичних відеоматеріалів під час дистанційного навчання і визначення доцільних вправ.

Теоретико-методологічні засади: ключові визначення іншомовної комунікативної компетенції (Д. Гаймс, М. Канале, Ф. Бацевич, С. Ніколаєва, Н. Бориско та ін.), аналіз вітчизняних досліджень щодо використання автентичних матеріалів (А. Білоус, Г. Бойко, І. Зозуля, Л. Конопляник, Н. Рибалка та ін.).

Отримані результати: автентичні відеоматеріали є ефективним засобом формування іншомовної комунікативної компетенції студентів коледжу під час дистанційної освіти. Діапазон вправ використовуваних для цієї мети розподіляється на три етапи: підготовчий, демонстраційний та після демонстраційний. До головних ознак відповідності автентичного відеоматеріалу до застосування на занятті можна віднести: ілюстративність, цікавість, ситуативність, доступність, лінгвістична цінність. Доцільність використання саме автентичних відеоматеріалів визначається рівнем володіння іноземної мови учнями.

Ключові слова: *комунікативна компетенція, дистанційна освіта, автентичність, відеоматеріали*

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАК.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.....	8
1.1 Формування іншомовної комунікативної компетенції у період дистанційного навчання.....	8
1.2 Поняття «автентичні матеріали» на уроках іноземної мови.....	16
1.3 Використання автентичних відеоматеріалів для формування іншомовної комунікативної компетенції.....	22
РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.....	30
2.1 Система вправ на основі автентичних відеоматеріалів під час дистанційної освіти.....	30
2.2 Перевірка ефективності застосування автентичних відеоматеріалів під час дистанційної освіти для формування іншомовної комунікативної компетенції студентів коледжу.....	42
ВИСНОВКИ.....	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	56
ДОДАТОК А.....	67
ДОДАТОК Б.....	68
ДОДАТОК В.....	69

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАК

ІКК – Іншомовна комунікативна компетентність

МКК – Міжкультурна компетентність

ЗМІ – Засоби масової інформації

АВ – Автентичні відеоматеріали

ВСТУП

Іншомовна комунікативна компетенція, основна у вивченні іноземних мов, включає набір умінь та знань, необхідних для успішного спілкування. У контексті широкого використання дистанційної освіти актуальним стає формування та розвиток цієї компетенції. Для успішного вивчення іноземних мов використовуються різноманітні засоби, такі як аудіо, відео, ігри та програми. Відеоматеріали можуть виступати ключовим елементом розвитку іншомовної компетенції під час дистанційного навчання, оскільки вони ефективно відображають реальні ситуації спілкування та привертають увагу учнів. Для розуміння реальних ситуацій важливо використовувати відеоматеріали, які є автентичними та відображають мову носіїв.

Детальним дослідженням навчання іноземної мови в умовах дистанційної освіти займалися Лимар Л. [Лимар 2022, с.25-26], Олійник О. В. [Олійник 2014, с. 240], Постоленко І. [Постоленко 2014, с. 57], Граддол Д. [Graddol 1993, с. 24-25], питання формування іншомовної компетенції студентами коледжу розглядали Бойко Г. [Бойко 2019, с.6], Коваленко О. [Коваленко 2019, с. 344], Конопляник Л. М. [Конопляник 2016, с. 92-93], Майборода А. [Майборода 2012, с. 222], застосування відеоматеріалів на заняттях англійської мови вивчали Богданова О. В. [Богданова 2014, с. 272], Зозуля І. [Зозуля 2022, с. 21-22], Іванова І. [Іванова 2019, с.102], Качур І. І. [Качур 2020, с. 15], Пшеняннікова Н. О. [Пшеняннікова 2012, с.5], Брейм С. [Brame 2016, с. 4], Грегис Р. [Grégis 2019, с.213].

Незважаючи на великий інтерес до цієї теми, існують деякі питання, які є предметом дискусії. Зокрема, не існує одного прийнятого визначення поняття іншомовної комунікативної компетенції, її класифікації. Автентичні та не автентичні відеоматеріали часто піддаються критиці, особливо в контексті їхньої ефективності для навчання.

Актуальність роботи полягає в актуалізації засобів навчання, відповідно до сучасних умов, та реформування процесу освіти задля ефективного формування іншомовної комунікативної компетенції.

Наукова новизна полягає у спробі власного дослідження ефективності використання автентичних відеоматеріалів під час дистанційного навчання.

Об'єктом дослідження є формування іншомовної комунікативної компетенції в умовах дистанційного навчання.

Предметом дослідження є особливості використання автентичних матеріалів студентами коледжу у дистанційному навчанні з метою формування іншомовної комунікативної компетенції.

Метою дослідження є розкриття особливостей застосування та ефективності іншомовних автентичних відеоматеріалів.

Для дослідження поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- 1) уточнити визначення терміну «комунікативна компетенція»;
- 2) проаналізувати різні підходи до класифікації іншомовної комунікативної компетенції;
- 3) з'ясувати визначення поняття «автентичні матеріали»;
- 4) встановити особливості дистанційного навчання і вивчення іноземних мов під час нього;
- 5) розкрити етапи, особливості застосування та сприйняття, переваги і недоліки автентичних відеоматеріалів на заняттях іноземної мови (англійської);
- 6) описати типи вправ для формування іншомовної комунікації;
- 7) сформувати систему вправ з використанням автентичних відеоматеріалів під час дистанційного навчання;
- 8) провести дослідження щодо ефективності застосування автентичних відеоматеріалів студентами коледжу під час дистанційного навчання.

Матеріалом дослідження стали англомовні автентичні відеоматеріали, відібрані із мережі Інтернет (сервісу Youtube, Vimeo та ін.).

Методи дослідження. Дослідження здійснювалось на основі використання таких методів та прийомів: аналіз теоретичних джерел, систематизація та узагальнення даних, навчальний експеримент, порівняння отриманих результатів, статистичний метод обчислення кількісних результатів.

Практична значущість дослідження полягає у можливості використання його результатів під час проведення занять з англійської мови у коледжах або інших закладах передвищої освіти та на семінарських заняттях з методики викладання іноземної мови.

Робота пройшла **апробацію** на 2х науково-практичних студентських конференціях. Результати дослідження представлено у 2 публікаціях:

1. Соляник Я. Автентичні відеоматеріали на уроках англійської мови як засіб формування комунікативної компетенції у старшій школі (на прикладі фільму «The Devil Wears Prada»). *Збірник наукових праць студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Молода наука-2023»*: у 5 т. Запоріжжя : ЗНУ, 2023. Т.1. С. 192-194.
2. Соляник Я. Використання автентичних відеоматеріалів для формування іншомовної комунікативної компетенції студентів коледжу. *Різдвяні студентські наукові читання: II Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Різдвяні студентські наукові читання»* (Запоріжжя, 8 грудня 2023 р.).

Структура роботи: дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури та трьох додатків.

У вступі подано загальні відомості про дану наукову працю, тема, мета, завдання, актуальність дослідження, визначення об'єкту, предмету, мети, завдань та структурування роботи.

У першому розділі подаються загальні відомості про визначення понять іншомовної комунікативної компетенції, дистанційної освіти, автентичності та відеоматеріалів. Розглянуто питання класифікації

іншомовної компетенції та доцільності відеоматеріалів на заняттях іноземної мови.

Другий розділ містить аналіз вправ із застосуванням відеоматеріалів для формування іншомовної комунікативної компетенції, а також власне дослідження їх ефективності.

У висновках подано узагальнені результати проведеної роботи. Додаток містить вправи та матеріали що були використані під час дослідження.

Загальна кількість сторінок 54, кількість використаних джерел 82.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

1.1 Формування іншомовної комунікативної компетенції у період дистанційного навчання

1.1.1 Визначення іншомовної комунікативної компетенції. На українському ринку праці наростає конкуренція. Роботодавці розшукують не просто кваліфікованих робітників, а всебічно розвинених особистостей. Обсяг знань стає менш важливим, тоді як професійні навички та уміння, які можуть бути використані в реальних умовах, широко ціняться. Українська освіта відповідає цим вимогам, застосовуючи компетентісний підхід у навчанні.

Його суть полягає в акцентуванні уваги на використанні здобутих знань у професійній діяльності, а не на їхньому обсязі. Компетентісний підхід ставить за мету не лише передати знання і навички від викладача до студента, але й сформувати компетентності необхідні для певної професії [Рудніцька 2016, с. 241].

Згідно з законом України «Про фахову передвищу освіту» [Закон України 2019], кожна освітньо-професійна програма має визначений перелік обов'язкових загальних та спеціалізованих компетентностей які студенти повинні засвоїти до закінчення навчання. Однією з загальних обов'язкових компетентностей для усіх спеціальностей є вміння спілкуватися іноземною мовою, тобто – іншомовна комунікативна компетенція.

Розуміння поняття іншомовної комунікативної компетенції відрізняється серед різних вчених і не існує єдиного загальноприйнятого визначення.

Ретельне вивчення поняття іншомовної комунікативної компетенції започаткував американський вчений Делл Гаймс, зазначаючи що, комунікативна форма та функція взаємодіють між собою в нерозривному зв'язку [Hymes].

Подальші відомі дослідження проводились американським науковцем Майклом Канале у співпраці із канадською вченою Меррілл Свейн. На їх думку, іншомовна комунікативна компетенція має полегшувати вивчення іноземних мов, проте не має акцентуватися лише на одній компетенції. Вона складається з граматичної компетенції (знання граматичних структур, необхідних для усного та письмового спілкування), соціолінгвістичної компетенції (розуміння контексту, теми, функцій спілкування) та стратегічної компетенції (використання комунікаційних стратегій, коли є порушення однієї з інших компетенцій) [Canale 1980, с. 27]. Саме ця модель ІКК була впливовою на подальше вивчення явища, і її складові досі зустрічаються у дослідженнях сучасних вчених.

Схожі погляди знаходимо у книзі *Waystage*, призначеній для опанування базової англійської мови, проте автор Ян ван Ейк додає лінгвістичну (володіння словниковим запасом), соціокультурну (знання культурних особливостей носіїв мови), соціальну (готовність співпрацювати з іншими), дискурсивну (вміння структурувати мовний матеріал у зв'язний текст) компетенції. [Van Ek 1990]. Слід зауважити що, автор дослідження не приділяє увагу мовній та міжкультурній компетенції, акцентуючи увагу на соціальні аспекти комунікації.

Проблема визначення поняття іншомовної комунікативної компетенції неодноразово була предметом уваги і українських науковців.

Відомий підхід Флорія Бацевича, який визначає комунікативну компетенцію як розуміння того, як спілкуватися в різних ситуаціях та з

різними співрозмовниками. Ця компетенція включає в собі мовну (розуміння та подальше відтворення мовлення), дискурсивну (здатність поєднувати мовлення у дискурси), соціолінгвістичну (розуміння мовлення в певних соціолінгвістичних умовах), іллокутивну (реалізування комунікативних намірів), стратегічну (вибір правильної тактики у спілкування) та соціокультурну (розуміння звичаїв, традицій, норм певної культури, що впливають на спілкування) компетенції. [Бацевич 2004, с. 125]

Відмінна точка зору міститься у роботі С. Ю. Ніколаєвої та Н. Ф. Бориско [Ніколаєва, Бориско 2011, с. 91-96], на думку яких, іншомовна комунікативна компетенція це вміння ефективно взаємодіяти з носіями іноземної мови відповідно до культурних норм і традицій. Вона складається з мовленнєвих (аудіювання, читання, письмо, говоріння, переклад), лінгвосоціокультурної, мовних (фонетична, лексична, граматична компетенції, компетенція у техніці читання та письма) і навчально-стратегічної компетенції (готовність використовувати різні навчальні та комунікативні стратегії).

Новим у цьому підході є те, що на відміну від вище зазначених досліджень, вчені об'єднали соціолінгвістичну, соціокультурну та соціальну компетенції в одну – лінгвосоціокультурну. Вони також зазначають що міжкультурна комунікативна компетенція не є складовою ІКК. МКК це окрема здатність використовувати знання про культури під час взаємодії з їх представниками [Ніколаєва, Бориско 2011, с. 36].

Цікавим також є дослідження Лариси Рись, яка підтримує ідею складових ІКК Ф. Бацевича, проте вказує що, ІКК вимагає розуміння міжкультурних особливостей. Людина, яка має достатній рівень володіння іноземною мовою, повинна також мати відповідний рівень культурної грамотності, знати цінності, що є характерними для культури нації, мова якої вивчається.

На думку вченої, ІКК та МКК є взаємопов'язаними поняттями [Рись 2014, с. 292].

Заслуговує на окрему увагу класифікація Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти, яка вважаються загальноприйнятою. Згідно неї комунікативна компетенція має три компоненти: лінгвістична, соціолінгвістична та прагматична компетенції. Лінгвістична компетенція складається із усіх необхідних для іншомовного спілкування: лексична (використання словникового запасу), граматична (користування граматичними конструкціями мови), семантична (усвідомлення змісту мовлення), фонологічна (навички сприйняття та продукції), орфографічна (створення письмових текстів), орфоепічна (знання вимови) компетенція. Соціолінгвістична компетенція охоплює знання та уміння, які необхідні для використання мови в певних соціальних ситуаціях, так як мова є соціокультурним феноменом. Прагматична компетенція включає у себе розуміння принципів, які лежать в основі висловлювань, а саме дискурсивна (знання про організацію та укладання), функціональна (використання у комунікації) компетенція та компетенція програмування мовлення (узгодження з існуючими моделями комунікації) [Рекомендації 2003 с. 163-192].

Розгляд наведених досліджень дав змогу сформувати власне розуміння поняття іншомовної компетенції. ІКК – це здатність вільно спілкуватись та взаємодіяти з носіями мови, яка вивчається. Щодо складових ІКК, найдоречнішим вважаємо погляд українських вчених Ніколаєвої С. Ю та Бориско Н. Ф. та класифікацію Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти, і визначаємо що компонентами ІКК є: 1) мовленнєва компетенція; 2) мовна компетенція; 3) лінгвосоціокультурна компетенція; 4) прагматична компетенція.

1.1.2 Особливості розвитку іншомовної комунікативної компетенції під час дистанційного навчання. Останні роки в Україні активно використовується дистанційна освіта. Перехід до цього типу освітнього процесу був зумовлений спочатку пандемією, а потім введенням воєнного стану в Україні. Проте розвиток

дистанційної освіти почався значно раніше цих подій. У 2000 році Міністерством освіти і науки було затверджено «Концепцію розвитку дистанційної освіти в Україні», яка зазначала, що для реформування освіти та створення нової системи інформаційної підтримки необхідно розвивати дистанційну освіту [Концепція розвитку 2000, с. 1]. Метою цього розвитку була реалізація можливості отримання освіти для всіх, у кого немає можливості отримувати її у традиційних формах, а також впровадження системи неперервної освіти протягом усього життя, яка охоплювала б середню, передвищу, вищу та післядипломну освіту. На сьогоднішній день можна визнати, що концепція ще не була реалізована, але стає очевидним, що дистанційна освіта вже має велику роль у нашому житті.

Поняття «дистанційна освіта» можна загально визначити як – форма освіти, яка реалізується за допомогою дистанційних технологій.

Доцільно також звернутись до визначення «дистанційної освіти» як комплексу освітніх та навчальних послуг за допомогою традиційних та інноваційних форм, інструментів і ресурсів для розповсюдження освітніх продуктів за допомогою інформаційно-комунікаційних засобів (відео, аудіо, комп'ютер, мультимедіа, радіо, ТБ, тощо) [Halimovna 2019, с. 264]. Стає зрозумілим, що дистанційна освіта може поєднувати дистанційні та традиційні форми навчання і передбачає не тільки онлайн-заняття, а й використання освітніх відео, аудіо та мультимедіа.

Розглядаючи проблематику викладання іноземних мов та формування ІКК під час дистанційної освіти американські дослідники Мур і Кірзлі виділяють три типи взаємодії: 1) студент – зміст; 2) студент – викладач; 3) студент – студент. [цит. за: Постоленко 2014, с. 57].

У взаємодії «студент – зміст» головна роль викладача у дистанційному навчанні полягає в наданні відповідного навчального матеріалу та сприянні взаємодії між матеріалом і студентом. Така взаємодія спонукає студента розвивати нові знання і навички або вдосконалювати існуючі. Окрім

текстових матеріалів, науковці пропонують використовувати аудіо- та відеозаписи, комп'ютерні програми, радіо- та телепередачі.

Аналізуючи взаємодію «студент – зміст» вчений Девід Греддол зауважує, що для того, щоб студенти зрозуміли навчальний матеріал, потрібно спочатку перевірити їх комунікативну компетентність, зокрема їх ознайомленість з конкретними дискурсами, включаючи засоби масової інформації. Крім того, культурні аспекти та попередні знання, пов'язані з темою, також можуть впливати на розуміння навчального матеріалу [Graddol 1993, с. 24-25]. Цей метод викладання потребує великої попередньої підготовки викладача і добору необхідних матеріалів для студентів, і не надає можливостей для повноцінної іншомовної комунікації.

Під час взаємодії «студент – викладач» роль викладача полягає в наданні навчального матеріалу, підтримці мотивації та зацікавленості студентів, а також в наданні допомоги під час опрацювання матеріалів. Відповіді викладача на запитання студентів є особливо важливими, оскільки вони створюють конструктивний зворотний зв'язок для досягнення навчальних цілей. У контексті дистанційного навчання викладач виступає в ролі посередника, забезпечуючи підтримку під час представлення змісту курсу за допомогою засобів, які сприяють кращому розумінню матеріалу студентами [цит. за: Постоленко 2014, с. 58]. Стає очевидним, що іншомовна комунікативна компетенція відбуватиметься між викладачем і студентом, що при конструктивній критиці буде поліпшувати результати навчання.

Взаємодія «студент – студент» у дистанційному навчанні відбувається між одним студентом та іншими студентами, з або без реальної присутності викладача [цит. за: Постоленко 2014, с. 58]. Перебуваючи у групі, студент може оцінювати власні досягнення у іншомовній комунікації, а також приймати участь в дискусіях і спільних проектах.

Зазначену точку зору також розділяє українська Ольга Олійник, проте вона визначає 4 методики викладання іноземних мов під час дистанційної освіти: 1) самонавчання; 2) індивідуалізоване навчання; 3) навчання «один до

багатьох»; 4) навчання «багато до багатьох» [Олійник 2014, с. 240]. Під час самонавчання студент не контактує з викладачем чи іншими студентами, а лише взаємодіє з освітніми матеріалами (взаємодія «студент – зміст» за Мур і Кізлі). Індивідуалізоване навчання передбачає зв'язок між одним студентом та одним викладачем за допомогою телефонів та електронної пошти (взаємодія «студент – викладач» за Мур і Кізлі). Під час навчання «багато до багатьох»: усі учасники навчального процесу активно взаємодіють, здебільшого під час конференцій (взаємодія «студент – студент» за Мур і Кізлі). Вчена додає навчання «один до багатьох», яке означає надання навчального матеріалу студентам викладачем, де студенти відіграють пасивну роль у комунікації. Під час такої взаємодії студенти опановують нові знання, проте не приймають участь в дискусіях.

У фахових передвищих закладах освіти в Україні для вивчення іноземних мов у дистанційному форматі найчастіше використовується взаємодія «студент-студент» (або «багато до багатьох») у вигляді конференцій на Інтернет-ресурсах. Ця взаємодія є найбільш ефективна, адже надає можливість мати практику у всіх видах мовленнєвої діяльності (говорінні, письмі, читанні, аудіюванні). Проте, також застосовується взаємодія «один до багатьох», за допомогою освітніх платформ (таких як Moodle, Google Classroom, Padlet), на яких викладач надає матеріали, завдання, ресурси для опрацювання.

Важливо відзначити, що навчання іншомовної комунікативної компетенції у дистанційному форматі викликає труднощі і «телекомунікаційне спілкування неспроможне (за рядом психологічних та педагогічних причин) замінити в повному обсязі безпосереднє «живе» спілкування» [Олійник 2014, с. 241]. Також воно має багато недоліків: 1) залежність від Інтернет зв'язку та технічних засобів – через проблеми із зв'язком освітній процес може повністю зупинитись або створити некомфортне середовище для студентів; 2) несерйозне ставлення студентів до навчання – через відсутність реальної комунікації студенти втрачають

мотивацію до вивчення іноземних мов; 3) відсутність інформаційно-технічної освіти у викладачів – для деяких викладачів мультимедійні засоби становлять труднощі; 4) неможливість контролю академічної доброчесності – навіть перевірка завдань із відеокамерою не запевняє у чесності студента [Лимар 2022, с. 26-27]; 5) переривання занять через повітряну тривогу – через частий сигнал повітряної тривоги пара може перериватись декілька разів, зменшуючи мотивацію як студентів так і викладача.

Проте, на увагу заслуговують і позитивні аспекти розвитку ІКК дистанційно: 1) економія часу – і студенти і викладачі не витрачають час на пересування до освітнього закладу; 2) застосування електронних засобів – через відсутність обладнання в аудиторіях це було неможливо; 3) гнучкість – щодо розподілу часу, консультацій, завдань; 4) креативність – за допомогою електронних засобів студенти можуть створювати більше творчих та креативних завдань [Лимар 2022, с. 25-26]; 5) мобільність – студенти і викладач можуть перебувати в різних містах, проте продовжувати навчання.

Хоча у педагогів, які викладають іноземні мови, можуть виникати труднощі у проведенні дистанційних занять, студенти це сприймають нормально. Згідно з дослідженням американського вченого Скотта Кембела [Campbell 2015, с. 5], студенти відчують менше стресу, беручи участь в онлайн-заняттях. Після порівняння двох видів занять (традиційно та дистанційно), під час яких студенти презентували власні доповіді, вони помітили більше тривоги та тривоги під час очних занять.

Отже, іншомовна комунікативна компетенція це здатність ефективно використовувати мову в будь-яких ситуаціях і уміння висловлюватись відповідно до культурних особливостей. Хоча дистанційна освіта не може повноцінно замінити очне навчання, розвиток ІКК під час неї можливий за допомогою взаємодії «студент-студент», а за допомогою онлайн-конференцій студенти можуть використовувати мову у різних комунікативних ситуаціях.

1.2 Поняття «автентичні матеріали» на уроках іноземної мови

1.2.1 Види «автентичних матеріалів» та причини їх застосування. Вибір відповідних навчальних матеріалів для формування іншомовної комунікативної компетенції є давно відомою проблемою. Ще у 1975 британські вчені Девід Крістал і Дерек Деві зазначали що, матеріали опубліковані у підручниках англійської мови віддалені від реального, неформального стилю англійської мови. Науковці стверджували що, використовуючи не автентичні освітні ресурси, вивчення англійської мови для вільної участі в повсякденних ситуаціях є мало успішним і доцільно використовувати автентичні матеріали [Crystal, Davy].

Словник Longman Dictionary of Contemporary English визначає термін «автентичність» як якість правдивості чи реальності [LDOCE]. Звернемося до визначень науковців, щоб зрозуміти, що таке «автентичні матеріали».

Томас Адамс [Adams 1995, с. 4] вважає, що матеріали вважаються автентичними, якщо вони представляють собою незмінені мовні дані і були створені носіями мови для власного спілкування, а не спеціально для тих, хто вивчає цю мову як іноземну. Схожі погляди знаходимо в працях вітчизняних науковців О. Б. Бігич., Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецької [Бігич 2013, с. 104] та О. О. Кушнірчук [цит. за: Кушнірчук 2016, с. 1-2] які визначають автентичні матеріали як ресурси, які є реальним результатом мовленнєвої діяльності носія мови, ілюструють реальні випадки використання мови і, хоча не призначені спеціально для навчальних цілей, можуть бути ефективно використані в процесі вивчення іноземної мови. У не автентичних матеріалах, інформація змінюється з урахуванням потреб учнів, в той час як автентичні ресурси не адаптуються для навчання. Автентичними матеріалами не можуть називатись будь-які ресурси які зазнали адаптації – спрощення чи ускладнення, пристосування відповідно до потреб учнів з урахуванням їх іншомовної комунікативної компетенції.

Можливо затвердити визначення, що автентичні матеріали – це ресурси, які зображають мову носіїв в різних ситуаціях і контекстах, і не були спеціально створені для навчальних цілей.

Основними аргументами застосування саме автентичних матеріалів [Коломійчук 2017, с. 103] для розвитку іншомовної комунікативної компетенції є: 1) велике різноманіття стилів та тем, що створює значний інтерес учнів при роботі з ними; 2) функціонування мови в формі, що є загальною серед носіїв, а також у природному соціальному середовищі; 3) найефективніший спосіб вивчення культури країни, мова якої вивчається; 4) реальне походження матеріалів, які спонукають учнів до навчання.

Головна мета використання автентичних матеріалів на уроках англійської мови, це надати учням можливість зіткнутися з реальним світом та мовою, такою, як вона використовується поза середовищем навчання. Роль вчителя полягає у наданні учням необхідних знань та вмінь для розуміння того, як мова використовується насправді [Berardo 2006, с. 8]. Автентичні ресурси також допомагають учням краще розуміти культурний контекст, в якому вживається мова. Українська вчена Таміла Кравченко також звертає увагу [Кравченко 2012, с. 102], що автентичні матеріали замінюють реальну подорож до іншої країни. Протягом цієї подорожі, вчителі можуть вдаватися до коментарів, залишаючи учнів власного розуміння матеріалу. Важливо, щоб учні самостійно робили відкриття нової культури та мови. Якщо навчальні матеріали не відображають реальних автентичних ситуацій спілкування, студенти можуть втратити можливість вивчати мову в контексті реальних використань [Гарнопольський 2019, с. 129].

У різноманітті автентичних матеріалів виділяють такі види: твори художньої літератури на іншій мові, періодичні видання на іншій мові, радіо, телебачення, комп'ютерні програми. В Україні ці ресурси можуть надавати освітні та видавничі організації, а також представники культурних місій англійськомовних країн, наприклад Британська Рада [Маркобок 2014, с. 138-142]. Також гарним прикладом застосування автентичних матеріалів можуть бути

засоби реального спілкування (повідомлення, листи) які надають практичний аспект до навчання [Панова 2010, с. 54]. До вищезазначених типів можна додати самостійне створення ситуацій спілкування, наближених до умов реального життя. Створення таких ситуацій викликає активність учнів, розвиває їхні навички комунікації. Цей підхід сприяє більш ефективному засвоєнню структур та виразів, оскільки вони використовуються в реальних обставинах.

При пошуку та підборі автентичних матеріалів, можливо також натрапити на пів автентичні та укладені ресурси.

Вони застосовуються у ситуаціях, коли учням недостає компетенції для опрацювання, розуміння та опанування суто автентичного матеріалу. Пів автентичні матеріали є автентичними за природою, проте скорочені та модифіковані, вони є легшими для вивчення. Найлегшими для засвоєння є укладені матеріали, створені авторами навчальних матеріалів чи самим вчителем, оскільки вони враховують мовленнєвий досвід конкретного вікового контингенту учнів і включають навчальні елементи підтримки та орієнтування [Бігич 2013, с. 290]. Пів автентичні та укладені ресурси є прийнятними для навчання, проте автентичні матеріали вважаються найбільш ефективними, оскільки вони відображають реальне використання мови і забезпечують більш повноцінний мовний досвід для учнів.

Також деякі вчені виділяють окремо навчально-автентичні матеріали [Рейда 2019, с. 135]. Це матеріали, які спеціально створюються з урахуванням критеріїв автентичності. Ці матеріали мають за мету вирішення конкретних навчальних завдань. Вони є спеціально розробленими або адаптованими для потреб учнів, змінені таким чином, щоб краще відповідати їхнім потребам та рівню знань. Виділяють такі типи подібних матеріалів: 1) *semi-authentic texts* – створені на основі оригінального матеріалу, адаптовані до навчальних програм зі змінами в лексиці або синтаксисі.; 2) *edited authentic texts* – автентичні тексти, які були відредаговані; 3) *roughly-turned authentic texts* – відредаговані тексти, граматики яких трохи складніша

за рівень студентів; 4) *near-authentic texts* – наближені за характером до автентичних; 5) *authentic-looking texts* – матеріали, що виглядають подібно до автентичних; 6) *learner authentic texts* – тексти, спеціально створені для навчання, але мають автентичний стиль. Ці матеріали можуть бути успішно застосовані адже вони одночасно відображають реальну іноземну мову і є пристосованими до потреб студентів, що може сприяти більше ефективному навчанню.

Використання саме автентичних матеріалів під час навчання іноземної мови має певні переваги [Berardo 2006, с. 5]:

- стимулювання мотивації учнів;
- надання інформації про культуру в оригінальному контексті;
- забезпечення знайомства учнів з реальними виразами мовлення;
- заохочення творчого підходу до навчання.

Також, деякі вчені стверджують, що автентичні матеріали не завжди можуть застосовуватись у навчанні. Так А. Мунтян зазначає, що автентичні ресурси є засобом підвищення мотивації на уроках, розпочинаючи від середнього рівня знання англійської мови (*Intermediate*) і вище. Проте на більш низьких рівнях викладання, автентичні матеріали мають меншу популярність. Це може бути пояснено тривогою як з боку студентів, які бояться не зрозуміти більшість інформації, так і з боку викладачів, які можуть вагатися використовувати автентичні матеріали з огляду на можливе нерозуміння студентами, що може вплинути на ефективність навчання [Мунтян 2015, с. 95]. Ми підтримуємо думку автора, саме тому подальше дослідження присвячено застосуванню автентичних матеріалів на заняттях іноземної мови у коледжі.

1.2.2 Етапи застосування автентичних матеріалів. Використання автентичних матеріалів на уроках іноземної мови складається з трьох етапів: підготовчий, безпосередньої роботи, після текстовий [Гудима, Слодиницька 2023, с. 108-109].

Підготовчий етап передбачає усунення можливих труднощів, які можуть виникнути при сприйнятті автентичного матеріалу. Вчителю необхідно пояснити мовні, стилістичні та соціокультурні аспекти вказані в матеріалі, щоб в учнів не виникло проблем під час роботи. Крім того, на цьому етапі студенти ознайомлюються з метою роботи, формується мотивація, цікавість і стимулюються розумові здібності студентів.

Етап безпосередньої роботи з автентичним матеріалом спрямований на розвиток навичок обробки отриманої інформації, тобто розуміння основної ідеї та структури матеріалу. Також на цьому етапі вчителю важливо виділяти нюанси в мовній та немовній поведінці носіїв англійської мови в порівнянні з україномовними.

Після текстовий етап включає вирішення завдань учнями, таких як визначення ключової інформації або фактів, пригадування конкретних деталей та перевірка розуміння матеріалу. Основна мета цього етапу полягає в розвитку рецептивних навичок, які охоплюють здатність засвоювати ключову інформацію, розуміти сутність матеріалу. Також враховується розвиток репродуктивних навичок, які включають узагальнення матеріалу з опорою або без опори, а також вивчення умінь мовленнєвого етикету (навички початку та завершення розмови, погодження або непогодження з думкою іншої людини, тощо).

Також після усіх етапів роботи із автентичними відеоматеріалами під час вивчення іноземної мови важливо проводити оцінювання [Крекотень 2019, с. 6]. Позитивна оцінка завдань сприяє стимулюванню студентів та формуванню стійкого бажання досягати успіхів у навчанні. А негативне оцінювання та наголошення на помилках одразу після виконання завдань доцільно уникати, адже це пригнічуватиме учня. Краще зосередитися на позитивних зрушеннях, які здійснив кожен учень.

Кожен етап спрямований на розвиток різних аспектів мовленнєвої компетентності та культурного розуміння. Використання автентичних

матеріалів стимулює мотивацію учнів, забезпечуючи їм взаємодію з культурою та реальними мовними ситуаціями.

1.2.3 Складнощі застосування автентичних матеріалів і способи їх уникнення. Утім, використання автентичних матеріалів під вивчення іноземної мови, може мати певні складнощі: 1) велика кількість різноманітного візуального, вербального та аудіо матеріалу, який студент не може опанувати під час одного заняття; 2) різноманітність тем одного матеріалу, що ускладнює зв'язок інформації з темою заняття [цит. за: Рейда 2019, с. 135]; 3) різноманітність стилів мовлення та акцентів, що ускладнює загальне розуміння; 4) неадекватність контенту, а саме наявність специфічних термінів, не толерантних висловів, нецензурної лексики.

Щоб уникнути цих складнощів, викладач повинен правильно його підбирати, відповідно до конкретних навчальних цілей та навичок учнів.

Вітчизняні вчені Людмила Романюк та Тетяна Русановська [Романюк 2017, с. 163] виділяють основні критерії відбору автентичних матеріалів:

- відтворення типових ситуацій спілкування);
- ілюстративність (здатність матеріалу ілюструвати конкретні концепції, поняття та полегшувати їх розуміння студентам);
- пізнавальна цікавість (в інформативному, соціокультурному аспекті, з точки зору країнознавства);
- доступність (простота для розуміння змісту матеріалу);
- методична та лінгвістична цінність (насиченість матеріалу необхідними мовними та професійно спрямованими одиницями).

До запропонованих категорій можна додати

- тематичність (відповідність матеріалу конкретній темі навчального плану);

- ситуативність (здатність використовувати вміщену інформацію для комунікативність (здатність матеріалу ефективно передавати інформацію);
- сучасність (актуальність матеріалу сучасним тенденціям).

Використання автентичних матеріалів на заняттях іноземної мови сприяє більш ефективному та швидкому засвоєнню мови [Качур 2020, с. 15]. Крім того, сприяє покращенню інтеграції учнів у іншомовну культуру, розширює їхні знання, сприяє загальному розвитку та формуванню свідомої та толерантної особистості.

Приходимо до висновку, що автентичні матеріали роблять уроки іноземної мови більш захопливими, сприяють творчому розвитку учнів, підвищують їхню мотивацію та готують до реального спілкування.

1.3 Використання автентичних відеоматеріалів для формування іншомовної комунікативної компетенції.

1.3.1 Використання автентичних відео на уроках іноземної мови.

Поява та розвиток сучасних технологій, таких як комп'ютер та відео програвач, дозволили широко використовувати ці засоби у навчальних цілях. Відео та інші мультимедійні ресурси існують з кінця 1960-х років [Williams 2007, с. 1], проте саме сьогодні все більше педагогів почали розглядати ці інструменти як засоби навчання. Легкість доступу та миттєвість надають відео статус одного з найзручніших інструментів для використання в освіті.

В епоху цифрових технологій, існує приголомшлива кількість відео контенту, з якого можна обирати необхідні для певних цілей матеріали [VFA]. Навіть самостійне вивчення іноземної мови може бути трансформовано за допомогою відео, які можна знайти на просторах

Інтернету. Сьогодні мережа Інтернет є основним та відкритим джерелом для знаходження автентичних матеріалів [Тарнопольський 2019, с. 127]. Це джерело відзначається розмаїттям і доступністю, адже тут можна знайти приклади будь-яких видів матеріалів на бажану тему. Інтернет має практично необмежені можливості для пошуку автентичних матеріалів, які можуть бути застосовані під час вивчення іноземної мови. Все більше підручників та програм вивчення англійської додають онлайн відео-ресурси, щоб полегшити та одночасно зробити процес навчання більше захопливим.

Необхідно зосередити увагу саме на автентичних відеоматеріалах, оскільки вони пропонують широкий спектр мовних виразів, включаючи різноманітні акценти, загальноживану та спеціалізовану лексику, ідіоми, що використовуються носіями мови в реальних ситуаціях [Коваленко 2019, с. 344]. Ці відеоматеріали також надають можливості для ознайомлення з іншомовною культурою. Проте, як уже було зазначено у попередньому пункті, застосування автентичних матеріалів підходить переважно учням з рівнем мовної підготовки вище середнього, оскільки на початкових рівнях автентичні матеріали можуть викликати труднощі, пов'язані із швидкістю мови, діалектами та іншими факторами.

Автентичні матеріали включають в собі виховні та навчальні аспекти, завдяки високій ефективності впливу на сприйняття образів учнями [Богданова 2014, с. 272]. Візуалізація інформації, що вивчається (а саме іноземна мова) робить її більш доступною для сприйняття, сприяє легшому та швидшому засвоєнню. Використання відео на уроці також сприяє задоволенню бажань та інтересів учнів.

1.3.2 Особливості використання автентичних відеоматеріалів. Як стверджувалось раніше, саме автентичні відеоматеріали є доцільними для використання у навчальних цілях. Ці відеоролики створюються як розваги для носіїв англійської мови, і, як правило, вони відображають реальну мову, яка не є спрощеною і вимовляється зі звичайною швидкістю та акцентом. Часто застосованими в

освітньому процесі є фільми, телевізійні шоу та новини, які надають учням реалістичне уявлення про культуру, а їх захоплюючі сюжетні лінії можуть стимулювати учнів до розширення свого світогляду [Burt 1999, с. 2]. Використання таких автентичних відео в класі дозволяє учням оцінити іншомовне середовище, яке можливо зустріти у повсякденному житті.

Автентичні відеоматеріали поділяють на три групи відповідно до жанрово-тематичного спрямування [Коваленко 2019, с. 344]: 1) розважальні програми (драматичні твори, шоу, музичні відео, спортивно-розважальні програми); 2) програми на основі фактичної інформації (документальне відео, теледискусії); 3) короткі програми від 10 секунд до 10-15 хвилин (новини, прогноз погоди, результати спортивних змагань, рекламні оголошення). Усі вони є прийнятими для застосування на уроках іноземної мови, проте вчителю необхідно свідомо підходити до вибору відеоматеріалів.

Також відеоматеріали поділяють відповідно до рівнів знання англійської мови, для яких вони можуть бути застосовані: відео з конкретними темами та ситуаціями (рівні A2-B2), інформативні відео для надання консультацій та довідок (рівні A2-B2), відео з інформаційно-реklamним характером (рівні A2-C1), відеоматеріали зі ЗМІ (рівні A2-C2), художні відео (рівні B2-C2), відео, які розміщують користувачі в мережі Інтернет (рівні B2-C2) [Косович 2019, с. 217].

При виборі відеоматеріалу важливо, щоб вміст відповідав інтересам, потребам та рівню учнів. Педагогу слід обирати відповідні послідовності у відео, готувати учнів до перегляду, спрямовувати їхню увагу на зміст, відтворювати відео за необхідності, розробляти чи обирати завдання для виконання до, під час або після перегляду [Adambaeva 2020, с. 112]. Велику увагу слід привертати до змісту відео, адже таким чином учні будуть швидше його розуміти і як результат будуть підштовхнуті до активності.

Можна виділити певні умови успішного використання відеоматеріалів на уроках іноземної мови [Пшеняннікова 2012, с. 5; Рогульська 2018, с. 391]:

- відеоматеріал повинен відповідати рівню знань учнів;

- відео слід використовувати у відповідний момент уроку;
- перегляд має бути організований так, щоб всі учні могли чітко бачити відтворюваний відеоматеріал;
- до демонстрації відеоматеріалу вчителю необхідно надати усі необхідні для виконання завдання пояснення;
- відеоматеріал повинен відповідати віковим особливостям учнів;
- використовуваний матеріал повинен точно відповідати предмету вивчення.

Також необхідно дотримуватись правила лаконічності: виділяти лише певний проміжок уроку для перегляду коротких автентичних відеоматеріалів. У дослідженні американського вченого Філіпа Гуо та його колег [цит. за: Vrame 2016, с. 4] було виявлено, що середній час взаємодії з відеороликами учнями онлайн-курсів, тривалість яких менше 6 хвилин, майже досягав 100%, що свідчило про тенденцію учнів дивитися відео повністю. Однак зі збільшенням тривалості відео залучення учнів зменшувалося. Середній час взаємодії з відеороликами від 9 до 12 хвилин складав приблизно 50%, а для відеороликів тривалістю від 12 до 40 хвилин – приблизно 20%. Максимальний середній час взаємодії для будь-якої тривалості відео фактично становив 6 хвилин. Таким чином, стає очевидним, що залучення відеоматеріалів довших за 6-9 хвилин буде неефективним та скоріше призведе до пасивності учнів під час навчання.

Крім цього, у відборі відеоматеріалів для роботи на заняттях англійської мови важливо враховувати професійно-орієнтовані вимоги. Це визначає необхідність встановлення додаткових критеріїв відбору контенту відеоматеріалів: їхньої професійної цінності, інформативності та змісту, що відноситься до професійної проблематики. Таким чином, підбираючи відеоматеріали для формування іншомовної комунікативної компетенції, важливо звертати увагу на спеціальність групи та її навчальні теми. Викладач має враховувати потенціал наявного матеріалу у відео для вивчення мови, як

частини формування професійності у майбутніх спеціалістів [Подосиннікова 2017, с. 126].

Велике значення застосування автентичних відеоматеріалів має можливість одночасно сприймати аудіо та візуальні аспекти спілкування, такі як жести, погляди, міміка та рухи [McNulty 2012, с. 52]. Це сприяє кращому розумінню не лише мови, але й нюансів, що виникають у реальних ситуаціях. А можливість керування відео, така як призупинення, перемотування назад і повтор, надає можливість аналізувати мову з точки зору фонології, семантики, синтаксису [Grégis 2019, с. 213]. Наприклад, при зупинці або повторі відео студент може знову переглянути конкретні моменти, проаналізувати їх фонетичні особливості, вивчити нову лексику, розібрати синтаксичні конструкції та зрозуміти значення висловлювань.

Існують різноманітні загальні підходи до роботи з відеоматеріалами, які викладач може використовувати залежно від конкретного відеосюжету під час занять:

- перегляд відео без звуку, де студентам потрібно вгадати суть сюжету;
- слухання аудіо без відео, щоб студенти уявили, де відбувається дія та як виглядають учасники;
- перегляд відео з паузами, під час яких студентам ставлять питання про подальший сюжет чи місце події;
- частковий перегляд з закритим екраном, що заставляє студентів здогадуватися про приховані деталі;
- розділення класу на групи для опису відеосюжету тим, хто його бачив, та тим, хто тільки слухав опис [Бачинська 2021, с. 108].

Також маємо зауважити, що використання автентичних відеоматеріалів може вимагати значних зусиль від учнів. Неправильно організована робота з відео може призвести до втрати мотивації. Тому, в деяких випадках, доцільно застосовувати автентичні відеоматеріали із субтитрами. Текст у вигляді субтитрів є корисним для відслідковування мовлення, яке інакше може бути втрачене [Talavan 2007, с. 6]. Телевізійні програми та фільми, із високою

швидкістю мовлення та різноманітням акцентів, без субтитрів можуть викликати в учнів невпевненість та тривогу, в той час як їх використання надає миттєвий зворотний зв'язок і створює позитивне враження. Це сприяє розвитку у учнів впевненості та може допомогти їм бути більш готовими та мотивованими дивитися іноземне телебачення та фільми без субтитрів в майбутньому.

Етапи застосування автентичних відеоматеріалів збігаються із зазначеними у першому розділі цієї роботи, а саме: до, під час та після перегляду відео. Також, через доступність значного обсягу автентичних відеоматеріалів, вчитель може надавати певні ресурси для самостійного опрацювання у вигляді домашнього завдання. Наприклад, перегляд певного фрагменту фільму, що дозволяє економити час на аудиторних заняттях. Проте важливо, щоб викладач систематично перевіряв виконання завдань, пропонуючи відповідні вправи під час самих занять [Рижченко 2016, с. 183]. Також домашнім завданням може бути перегляд новин англійською та підготовка новинного звіту, або написання відгуку на фільм після його перегляду [Білоус 2022, с. 41]. Також можна запропонувати перегляд відеокліпу на улюблену англійську пісню та написання розповіді про те, як зміст пісні відображений у відеокліпі. Усі ці завдання сприятимуть підвищенню інтересу учнів до вивчення англійської мови.

Попри вищевказане, необхідно розуміти, що відеоматеріали не призначені замінювати вчителя, а скоріше служать одним із інструментів для досягнення цілей уроку [Майборода 2012, с. 222]. Використання відеоматеріалів може допомогти вчителю зробити навчання більш цікавим та ефективним. Вони можуть надати студентам візуальні та звукові компоненти для кращого розуміння матеріалу, проте вчитель має підтримувати учнів на всіх етапах перегляду, пояснювати новий мовний матеріал і вирішувати всі непорозуміння.

1.3.3 Особливості сприйняття учнями автентичних відеоматеріалів на уроках іноземної мови. Використання

автентичних відео виправдане і з психологічного погляду, оскільки основна частина інформації про оточуючий світ передається через органи зору та слуху учня. Застосування відеоматеріалів сприяє розвитку різних аспектів розумової діяльності учнів, зокрема уваги та пам'яті. Зміна картинок відео сприяє утриманню уваги протягом усього виконання завдання, а увага, яку вона залучає, є активною, оскільки учні вимушені реагувати на події, що відбуваються на екрані [Azimova 2021, с. 87].

Заняття, пов'язані з переглядом відео та різні вправи, пов'язані з цим, можуть бути привабливими для різних типів учнів. Наприклад, перегляд відео та прослуховування акторів задовольнить потреби тих, хто гарно сприймає інформацію на слух. З іншого боку, дії після перегляду відео, такі як обговорення в класі або створення презентацій на відео, можуть бути корисними для учнів які сприймають інформацію через власні почуття та емоції. Застосування субтитрів, насичених картинок та зображень, може сприяти кращому розумінню для учнів із розвиненим візуальним сприйняттям. Різноманітні рольові ігри до, під час або після перегляду можуть підтримати учнів-кінестетиків [Lialikhova 2014, с. 26]. Таким чином, за допомогою ретельного підбору матеріалів, викладачі можуть знайти ключ до ефективного використання автентичних відео та підвищення інтересу різних учнів до вивчення іноземної мови.

1.3.4 Розвиток іншомовної комунікативної компетенції за допомогою автентичних відеоматеріалів. Використання автентичних відеоматеріалів може виконувати різноманітні функції [Конопляник 2016а, с. 92-93], залежно від завдань, які поставлені на конкретному уроці. Серед таких функцій можуть бути:

- розширення лексичного запасу студентів, включаючи введення нових слів або закріплення вивчених раніше (мовна компетенція);

- розвиток навичок аудіювання, спрямований на поліпшення розуміння мовлення носіїв іноземної мови на слух (мовленнєва компетенція);
- вивчення граматики, що може включати як введення нового матеріалу, так і закріплення вивченого (мовна компетенція);
- робота над вимовою, охоплюючи вправи з вимови конкретних звуків та імітацію інтонації (мовна компетенція);
- формування вражень щодо культурних реалій та особливостей поведінки людей (лінгвосоціокультурна компетенція);
- створення комунікативних ситуацій та розширення знань студентів у фахових темах (прагматична компетенція).

Відеоматеріали можуть використовуватись не лише для вивчення мови, але й для комунікативних вправ, написання текстів або введення в теми для обговорення [Scrivener 2005, с. 351]. Головною перевагою використання відеоматеріалу для розвитку іншомовної комунікативної компетенції є наявність візуального супроводу, адже відеоряд завжди сприяє легшому сприйняттю інформації [Рябокучма 2021, с. 92]. Візуальні елементи сприяють кращому розумінню того, що було сказано, і його подальшому аналізу.

Можна підсумувати, що використання автентичних відеоматеріалів в навчанні іноземної мови є важливим і ефективним інструментом для розвитку іншомовної комунікативної компетенції студентів. Ці матеріали надають можливість не лише вдосконалювати мовленнєві та мовні навички, але й занурюватися в реальні ситуації використання мови, відтворюючи нюанси носіїв мови та культурного контексту.

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

2.1 Система вправ на основі автентичних відеоматеріалів під час дистанційної освіти

2.1.1 Типи вправ для формування іншомовної комунікативної компетенції. Формування комунікативної компетенції студентів є важливим завданням, яке може бути досягнуте завдяки пошуку та вибору відповідних вправ, які б допомогли учням активно використовувати мову та вільно нею спілкуватися, особливо в умовах дистанційної освіти.

Вправи можуть мати різні цілі, що впливають на їхнє застосування: зміцнення теоретичних знань, вивчення практичних навичок (наприклад, вимова, правопис, знання лексики, граматичних правил), узагальнення вже засвоєних знань та покращення вмінь [Беляєва 2017, с. 8]. Тому, важливим етапом формування іншомовної комунікативної компетенції студентів під час дистанційної освіти є створення системи вправ, котра охоплює усі компоненти компетенції.

Організація системи вправ для формування іншомовної комунікативної компетенції має забезпечити:

- 1) відбір вправ, які відповідають конкретним навичкам або вмінням за їх характером;
- 2) встановлення послідовності вправ;
- 3) упорядкування матеріалу та встановлення зв'язку між його складовими частинами;

4) зв'язок та взаємодія між різними типами вправ [цит. за: Долинський 2015, с. 30].

Створюючи систему вправ важливо класифікувати вправи за основними та додатковими критеріями. Коректною вважаємо класифікацію вітчизняних вчених Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецької Г. Е. [Бігич 2013, с. 183], яка розташована у Таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Типи вправ для формування іншомовної комунікативної компетентності

Основний критерій	Типи вправ
Спрямованість на прийом або видачу інформації	Рецептивні Рецептивно-репродуктивні Репродуктивні Продуктивні Рецептивно-продуктивні
Комунікативність	Комунікативні Умовно-комунікативні Некомунікативні
Вмотивованість	Вмотивовані Невмотивовані
Рівень керування діями учня	Повне керування Часткове керування Мінімальне керування
Наявність ігрового компонента	Без ігрового компонента З рольовим ігровим компонентом З нерольовим ігровим компонентом
Наявність опор	Без опор Із спеціально створеними опорами З природними опорами
Спосіб виконання вправи	Фронтальні Хорові Індивідуальні Парні У групі

Звернемось до визначень кожного типу вправ і визначимо які вправи підходять для використання під час роботи з автентичними відеоматеріалами і чи можливо їх застосування під час дистанційної освіти.

За спрямованістю на прийом або видачу інформації: *рецептивні* вправи – учень отримує усну або письмову інформацію та потім демонструє своє розуміння за допомогою визначення, розрізнення звуків, граматичних конструкцій, інших елементів тексту (*listen to the text and try to understand the main idea*); *рецептивно-репродуктивні* вправи охоплюють сприймання та подальшу репродукцію звуків, інтонації, мовних прикладів чи моделей мовлення (*listen to the dialogue, repeat the words of the customer*); *репродуктивні* вправи передбачають висловлення особи (усно або письмово) на основі раніше сприйнятої інформації (*watch the video, then write a short summary about it*); *продуктивні вправи* – учень самостійно формулює висловлення на різних рівнях, починаючи від фраз і речень і закінчуючи створенням міні-текстів або діалогів (*describe your room to your partner*); *рецептивно-продуктивні* вправи – учень не копіює сприйнятий текст, а використовує як спонукання для створення нового тексту (*watch the film and say how you would act in the hero's place*). Бачимо, що **продуктивні** вправи неможливо застосовувати під час використання АВ, адже учень спочатку переглядає зміст і тільки потім формулює власне висловлення.

За комунікативністю: *комунікативні* вправи — спеціально організовані форми спілкування, коли учень виконує мовленнєву діяльність у будь-якому з її видів: аудіювання, говоріння, читання, письмо (*express your opinion about the problem of fast-fashion*); *умовно-комунікативні* вправи передбачають мовленнєві дії учнів у ситуативних умовах (*watch the video «In a restaurant», then compose the same dialogue and give advice each other*). Основні характеристики цього типу вправ — наявність ситуації, мовленнєвого завдання (пояснення, порада, зауваження, висловлення захоплення) та контекст; *некомунікативні* вправи передбачають виконання учнями дій з мовним матеріалом поза контекстом спілкування, з фокусом лише на формі

(*rewrite the following Present Simple sentences into Past Simple sentences*). Саме **умовно-комунікативні** вправи застосовуються при роботі з АВ, в той час як **некомунікативні** вправи не матимуть ефективності у формуванні комунікативної компетенції.

За вмотивованістю: у *вмотивованих* вправах завжди є мотив для виконання конкретної дії або завдання (*write a letter to your pen-friend and describe your plans for the summer*), в *невмотивованих* його відповідно немає (*put the sentences in the right order*), що робить **вмотивовані** вправи найбільш придатними у формуванні іншомовної комунікативної компетенції за допомогою АВ.

За рівнем керування діями учня: керування вчителя може бути *повним*, коли учні відтворюють інформацію без будь-яких змін, або коли вони слідують вказівкам або тексту, поданим вчителем чи у підручнику (*listen to the text, then retell it*), вправи з *частковим керуванням* допускають невеликі зміни у відповіді учня, наприклад, заміну слова або трансформацію граматичної структури, залишаючи загальний зміст без змін (*listen to the text, then retell it in the past tense*); у вправах з *мінімальним керуванням*, вказівки вчителя мають бути обмеженими, щоб дати учням можливість вільно виражати свої думки (*listen to the text, then give it a summary*). Як було зазначено у першому розділі цієї роботи, використання АВ на заняттях англійської мови передбачає керування вчителя, проте воно не має обмежувати дії учнів, тому доцільним є вправи з **частковим** або **мінімальним** керуванням.

За наявністю ігрового компонента: *без ігрового компоненту* – вправи, де відсутній елемент гри (*watch the video, then answer the questions about it*); з *рольовим ігровим компонентом* – вправи, де учасники виконують завдання, відтворюючи певні ролі, імітуючи ситуації або виконуючи дії, які передбачають певний образ чи характер (*watch the video, take the role of the doctor and then act in the same situation*); з *нерольовим ігровим компонентом* – вправи, де відсутній елемент ролі, проте використовується форма гри для

навчання чи розвитку, наприклад, головоломки, словесні ігри, кросворди, що сприяють розвитку креативності чи логічного мислення (*watch the video, then complete the crossword*). Усі ці види вправ можуть використовуватись під час роботи з АВ відповідно до віку та рівню учнів, проте найефективнішими є вправи з **рольовим ігровим компонентом**, де учень переймає роль побачену у відео матеріалі.

За наявністю опор: вправи, які не використовують жодних допоміжних матеріалів – *без опору* (*speak about your daily routine*); опори, які можуть бути використані у вправі, можуть бути *спеціально створені*, нові для учнів, такі як таблиці, ілюстрації, картки зі специфічною інформацією (*look at the timetable of the girl and then speak about your timetable*) або *природні*, тобто використовувані у звичайних умовах спілкування, наприклад, карти, графіки, що застосовуються у повсякденному житті (*look at the train schedules and plan your trip around Ukraine*). Зрозуміло, що АВ вважаються **природною опорою**, адже вони показують реальні умови спілкування.

За способом виконання вправи: *фронтальні* вправи включають в себе ситуації, коли вчитель спілкується з класом або окремими учнями по черзі (*answer the question – what is the weather like today?*). Ці вправи є першими на уроці і дозволяють вчителю відслідковувати реакції учнів; *хорові* вправи проводяться групою учнів одночасно із використанням спільної роботи, особливо в імітації звуків, фраз або нових лексичних одиниць (*listen to the words, then repeat*); *індивідуальні* вправи передбачають виконання завдань учнями одночасно, але окремо, наприклад, письмові завдання, які потім перевіряє вчитель (*write a short essay on the topic «My winter holidays»*); *парні* вправи можуть бути одночасними або послідовними. *Одночасні парні* вправи передбачають спільну діяльність двох учнів під контролем вчителя (*write a dialogue, then present it and receive the mark from the teacher*). Після цього вчителю слід провести підсумковий контроль. *Парні послідовні* вправи передбачають виступ учнів у парах перед класом по черзі (*write a dialogue, then present it in front of the class*). Велика кількість вправ відбувається в

групах, після чого важливо мати підсумкові моменти, коли представники груп можуть представити свої результати перед класом (*in a group discuss possible solutions to the problem of the pollution, then present your ideas in front of the class*). Під час використання АВ у дистанційному навчанні, через різний рівень доступу до мережі Інтернет та технічних проблем виникають труднощі із **хоровими** та **одночасними парними** вправами.

Також відповідно до додаткових критеріїв вправи можливо поділити за характером виконання (*усні та письмові*), участю рідної мови (*одномовні та двомовні – перекладні*), місцем виконання (*класні, домашні, комп'ютерні вправи*). Під час дистанційної освіти ці вправи можуть бути використані: усні під час відео конференцій, письмові за допомогою освітніх платформ; вправи які виконуються лише під час заняття (класні) та домашнє завдання із використанням відеоматеріалів. Комп'ютерні вправи можуть викликати складнощі для учнів які необізнані у цій сфері, проте й можуть збільшувати мотивацію до навчання.

Зважаючи на змістовність автентичних відеоматеріалів існує багато вправ які можна застосовувати під час роботи з ними під час дистанційного навчання. Тому, нами було проаналізовано дослідження українських вчених [Білоус 2022, с. 37-41; Білозерська 2014, с. 263-264; Бойко 2019, с. 6; Грінченко 2019, с. 56-58; Захарова 2015, с. 85-86; Зозуля 2022, с. 21-22; Іванова 2019, с. 102; Конопляник 2017б, с. 116-119; Лемешко 2015, с. 9-10; Плахотнюк, 2017, с. 30-31; Рибалка 2021 с. 237-239; Семенчук 2013, с. 280-281; Сотник с. 93-94] і виділено найефективніші вправи для роботи з автентичними матеріали під час дистанційної освіти відповідно до кожного з етапів: до текстового (підготовчого), текстового (демонстраційного), післятекстового (після демонстраційного). Також деякі вправи можуть використовуватись під час декількох етапів.

2.1.2 Комплекс вправ підготовчого етапу. Як було зазначено у пункті 1.2 цієї роботи підготовчий етап роботи з автентичними відеоматеріалами має на меті створення бази для успішного розуміння,

аналізу та обговорення вмісту відео що буде переглянуто. За наданою раніше класифікацією вправи підготовчого етапу найчастіше є репродуктивними, комунікативними, вмотивованими, з частковим керуванням вчителя, з нерольовим ігровим компонентом, зі спеціальними чи природними опорами. Доцільними тут будуть вправи для підготовки учнів до завдання (усно чи письмово), наприклад:

- *predict the content of the video (ex. Look at the title of the video «Water Sommelier», how do you think what does it signify and what the video will be about? Watch 20 seconds of the video «Farm Bistro» without sound and try to understand what is going on. Look at one frame of the video «Doctor's Office», describe it, explain the topic of the video. Read the following terms that will be in the video «Dream Job», what associations do you have?);*
- *match the word with its definition (ex. Read the following words and definitions (e.g. doctor – medical professional, hospital – healthcare institution), match them and try to understand what is the topic of the video);*
- *choose the correct ending of the sentence (ex. Look at the sentences and try to write the ending of it, it then will be checked during the video);*
- *predict answers to questions according to the topic of the video (ex. Answer these questions according to the topic – Is plastic a common problem in our countries? Do you use a lot of plastic everyday?);*
- *solve a crossword or a riddle on the topic of the video (ex. Solve the riddle with the words from the video, write out the new words for you);*
- *find antonyms or synonyms for the given terms (ex. Read the terms from the video, provide antonyms to them – cheap and expensive, tasty and disgusting, healthy and harmful);*
- *participate in a conversation or discussion on the topic (ex. Let's talk about the topic of the video – It may be cheaper to stay in a hotel for a month than rent an apartment in Toronto. Do you think it is true, is it possible?);*
- *match the term with the picture (ex. Look at the pictures and words from the video, match them according to their meaning);*

- *remember new words or terms that will be necessary for the understanding of the video (ex. Write down words that will be in the video, mark the words that are new for you);*
- *read and translate phrases (ex. Look at the phrases from the video, translate them and write down new for you);*
- *name the words associated with the topic, express your opinion about the topic (ex. Read the title of the video «How We Can Keep Plastics Out of Our Ocean», do you think it is possible? Write down words that you associate with the topic);*
- *read a text with a similar topic that will be in a video;*
- *get a short summary or description of the video from the teacher (getting a summary of the video content can increase students' interest in watching it).*

2.1.3 Комплекс вправ демонстраційного етапу. Вправи цього етапу виконуються різноманітно: письмові вправи становлять приблизно 20%, усні 40%, а письмові з подальшим усним обговоренням 40%. За наданою раніше класифікацією вправи демонстраційного етапу найчастіше є рецептивно-продуктивні, умовно-комунікативні, вмотивовані, з мінімальним керуванням вчителя, без ігрового компоненту, з природними опорами. Цей етап роботи з автентичними відеоматеріалами спрямований на активне сприйняття, розуміння та аналіз вмісту відео, тому застосовані вправи мають розвивати різні аспекти комунікативної компетенції учнів:

- *find equivalents to the words (ex. Read the words: shore, ocean, atmosphere, find its equivalents: open sea, sky, beach);*
- *fill the gaps in the sentences (ex. When you enter the _____, the receptionist will ask for your appointment details (hospital), The doctor will ask about your _____ symptoms you are experiencing (symptoms) ;*
- *write down certain parts of speech (ex. Watch the video and write down the adjectives that the woman use to describe her restaurant);*
- *find answers to questions, choose the correct answer (ex. Answer the questions: Where is the Farm Bistro? What products does this bistro use?);*

- *choose the correct statements (ex. Say True or False: Water Sommelier is a hobby);*
- *arrange the parts of the text in the correct order (ex. Look at the parts of the text, arrange them in the right order according to the video);*
- *without an image but with sound preservation: predict the appearance of characters, objects, places of events (ex. Teacher plays the video, but hides its picture (e.g. video «Water Sommelier»), students need to guess the appearance of the man and where he is);*
- *with the help of the pause: predict the further actions of the characters, come up with the ending of the plot (ex. Teacher plays the video, but stops it in the middle (eg. video «Doctor's Office»), students need to guess what the boy and the doctor will do next);*
- *compare different cultures and find differences (ex. Watch part of the film «Confessions of a shopaholic» with the main character on the sales and then compare it with Ukrainian realities);*
- *suggest another title for the video (ex. Watch the video «It may be cheaper to stay in a hotel for a month than rent an apartment in Toronto» and propose their title for the video that may be shorter than original one);*
- *write down the terms that may be needed for the future retelling (ex. Watch the video «Farm Bistro», write down words that are associated with the topic of food and restaurants);*
- *write down the words associated with the characters (ex. Watch the video «Water Sommelier» and write the words that denote can be used to describe the profession of the main character»;*
- *write down the words in the grammatical form in which they were used in the video (ex. Watch the video and write all the Present Simple forms);*
- *define which events in the video are associated with certain dates (ex. Watch the video and write down the date of the opening of the restaurant, the date when the restaurant received an award);*

- choose titles for episodes (ex. Watch 2 episodes of the series and propose your title for them);
- choose the correct option to continue the character's line (ex. Watch the video «Doctor's Office» and try to write down the end of the doctor's sentences;
- mark which topics were indicated in the video (ex. Watch the video «How We Can Keep Plastics Out of Our Ocean» and mark whether these topics were included: the problem of air pollution, fast-fashion, influence of big companies on the world).

Ретельне вивчення вправ демонстраційного етапу було зроблено Білоус Аліною Анатолівною, середі них можна виділити такі (доцільні у застосуванні під час дистанційного навчання):

Jigsaw listening and viewing. Divide the class into two groups (in Zoom, this can be done using the Session function). Give one group a video without sound, and the other a video without images but with sound. The groups then return to the main hall, divide into pairs and discuss what happened and who said what.

What are they thinking? The exercise is based on the idea that what people say does not always reflect their true thoughts. The video stops at important points, and students, looking at the faces of the characters, guess what the real thoughts of the speakers are.

Character role-play. Each student is asked to choose a character role to analyze. While watching, they are instructed to pay close attention to the character. Students then have to act out their roles according to the characters, reflecting the way that character plays.

Video translation. When watching a video with Ukrainian subtitles, students are asked to translate these subtitles into English. When watching the segment without sound, when the first subtitle appears, the video stops and students record their translation options. After completing the task, students compare their translations and correct them.

Biographies. *Students watch the video and then imagine the biographies of the characters, describing their character, social status, level of education through the analysis of language and behavior.*

What if? *Students watch the video, then discuss how the film would look if its events took place in Ukraine.*

Five Ws and H. *Students are invited to watch the video and write the main information in 6 columns with sections Who? What? Where? When? Why? How?*

Info-Matching. *Before watching a documentary or news, the teacher makes a list of facts, names and titles. Students watch the video and gather as much information as possible about these facts.*

2.1.4 Комплекс вправ після демонстраційного етапу. За наданою раніше класифікацією вправи демонстраційного етапу найчастіше є репродуктивні, комунікативні, вмотивовані, з мінімальним керуванням вчителя, з рольовим ігровим компоненту, з природніми опорами. Основні цілі цього етапу спрямовані на активізацію та закріплення знань, аналіз та обговорення вмісту відео, а також практичне застосування вивченого матеріалу:

- *create sentences with new words (ex. Create sentences with words «pollution, rubbish, destroyer»);*
- *express own attitude to what was said in the video (ex. Say what do you think about environmental problems);*
- *write a short summary of the video that was watched (ex. Write what has just happened at the Doctor's Office);*
- *repeat certain phrases of the characters or play an entire scene from the video (ex. Choose one character and then play his role);*
- *write a letter to the character or ask them a question (ex. Write a letter or questions for the interview of Water Sommelier);*
- *voice over the video when the original sound is turned off (ex. The sound is turned off, voice over the character of Rebecca during the sale);*

- *write the order of events (ex. Write the order in which the reporter describes the problem of big prices for housing in Toronto);*
- *retell the content of the video, discuss in a group (ex. In a group discuss people's answers to the question «What is your dream job?», find a profession that is a dream for everyone);*
- *tell a monologue using key words that were used in a video (ex. Tell a monologue about the problem of plastic in the oceans);*
- *try to be in the place of the characters (ex. Try to be in Rebecca's place and think what would you buy on the sale);*
- *find the differences in the behaviour of the characters (ex. Compare the behaviour of the owner of Farm Bistro and its visitors, do they have similar emotions about this place?);*
- *describe the appearance of the characters or the look of a certain scene (ex. Describe the look of the blog that was mentioned in the video, did it have any illustrations?);*
- *highlight the main topic, find subtopics (ex. Say what is the main idea of the video, is it relevant nowadays?);*
- *approve or condemn the behaviour of the characters (ex. Say whether the character behaved correctly at the sale and whether she needed to buy these things);*
- *rewrite the scene from the video under certain conditions (ex. Watch the video about the Farm Bistro, rewrite it as you were the owner of it. What changes would you do?);*
- *fill in the information about the viewed: names, main events, dates (ex. Write down the names of the people who were interviewed on the street, say what was their dream job);*
- *talk about yourself on the given topic (ex. Tell about your dream job);*
- *propose ideas for a future project on a given topic (ex. Prepare a presentation about global problems of the world).*

2.1.5 Комплекс вправ для самостійного опрацювання. Окрім роботи з АВ на заняті, доцільно також давати учням можливість самостійно опрацьовувати матеріал. Завдання із застосуванням автентичних відеоматеріалів самостійно може слугувати як засіб повторення пройденого на заняті матеріалу та організація отриманих знань:

- *convey the meaning of the film in written form (ex. Write the summary of the watched video);*
- *make an interview of the character (ex. write questions for Water Sommelier, try to get details about his profession);*
- *write down impressions from the viewing of the video in the form of an essay (ex. Express your opinion on the topic of expensive housing and write down your impressions from the viewing);*
- *create a presentation on a given topic (ex. In a group, make a presentation about different types of blogs in modern world);*
- *find additional material about the topic (ex. Try to find texts, videos, songs, leaflets on the topic of global warming).*

2.2 Перевірка ефективності застосування автентичних відеоматеріалів під час дистанційної освіти для формування іншомовної комунікативної компетенції студентів коледжу

2.2.1 Організація навчального експерименту. Для перевірки ефективності застосування АВ як засобу формування іншомовної компетенції, було проведено 3 дослідження зі студентами різних років навчання (1, 2, 4) та різними рівнями знання англійської мови (від нижче середнього до високого). Усі дослідження відбувались у програмі для онлайн-конференцій Zoom, під час навчальних занять відповідно до розкладу

студентів. Також, щоб отримати точні та не модифіковані результати, студентам не було повідомлено, що проходить навчальний експеримент.

Перед проведенням дослідження, було проаналізовано підручники на наявність додаткових відеоматеріалів. Важливо зазначати, що кожен освітній заклад перед вищої освіти України самостійно підбирає підручники для навчання англійської мови, тому неможливо проаналізувати існування додаткових відеоматеріалів для навчання в усіх підручниках.

Тому, були проаналізовані підручники які застосовуються при навчанні англійської мови в освітньому закладі «Економіко-правничий коледж». При викладанні дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням», котра присутня під час 3 та 4 років навчання, використовуються підручники видавництва *Cambridge University Press*, а саме «*Cambridge English for the Media*», «*Cambridge English for Marketing*», «*English for the Financial Sector*», «*Introduction to International Legal English*». З відомих восьми підручників професійної сфери, жоден не має супроводжуючих відео чи відеоматеріалів запропонованих для застосування під час вивчення англійської мови. При викладанні дисципліни загального профілю «Іноземна мова», котра присутня під час 1 та 2 років навчання, використовуються підручники видавництва *Express Publishing*, а саме «*Enterprise*» (1, 2 та 4 рівні). Лише на 4 рівні, який призначений для учнів із високим знанням англійської мови, присутні додаткові матеріали які є пів автентичними (модифікованими спеціально до тем підручника).

Було виявлено, що для того щоб зробити студентів більш вмотивованими та зацікавленими до вивчення англійської мови, викладач має підбирати автентичні відеоматеріали самостійно.

2.2.2 Перший експеримент та його результати. Першим, було проведено дослідження серед студентів 4 курсу навчання під час дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням», яка передбачає вивчення англійської мови задля успішної професійної діяльності у майбутньому. Під час дистанційного заняття на платформі *Zoom* були

присутні 7 студентів спеціальності «Журналістика». Ця група була обрана для першого експерименту, адже більша частина студентів мають високий або середній рівень володіння англійською мовою, що є відповідним до вимог застосування автентичних відеоматеріалів (як було зазначено у пункті 1.2 першого розділу). Так як ціль дисципліни підготувати студентів до професійної діяльності, навчання відбувалось за підручником «*Cambridge English for the Media*», авторів Ніка Керамели та Елізабет Лі. Дослідження щодо ефективності застосування автентичних матеріалів відбувалось під час вивчення розділу «Нові медіа». Темами цього розділу були: створення веб-сайтів, блогів, подкастів.

Заняття було присвячено поняттю «блог», його визначенню, видам, і головною ціллю було розвинути мовну компетенцію (лексичну) і поповнити словниковий запас студентів. Для показу був обраний відеоролик знайдений на платформі Youtube під назвою «*What is a Blog?*», викладений компанією WPMU DEV у липні 2013 року. Тривалість відеоматеріалу 3 хвилини 40 секунд та присутні субтитри.

Вибір цього відеоматеріалу для роботи на занятті обґрунтований такими чинниками: 1) відео є автентичним, створеним для інформування іншомовного суспільства; 2) відео яскраве, має написи та субтитри; 3) тема та лексичні одиниці відео відповідають заданим у плані навчання.

Робота із відеоматеріалом була поділена на три етапи: 1) *pre-viewing* (перед демонстраційний); 2) *viewing* (демонстраційний); 3) *post-viewing* (після демонстраційний).

На перед демонстраційному етапі була звернена увага до теми заняття «*Planning and writing a blog*», і що перед написанням блогу необхідно перш за все зрозуміти що це таке, тому було запропоновано відео до перегляду. Перед переглядом відео було виконано два завдання підготовчого етапу: передбачити відповіді на питання відповідно до теми відео і взяти участь у бесіді. Були задані питання: *How can you define blog? What is it? Do you follow any blogs?* З 7 присутніх студентів, 3 надавали власне розуміння щодо

визначення блогу, надавали як приклади сторінки в соціальних мережах Інстаграм та Ютуб, 4 студентів не змогли сформулювати визначення англійською мовою, проте надавали приклади. На цей етап було витрачено 4 хвилини.

Під час безпосередньої роботи з відеоматеріалом (на демонстраційному етапі), головне завдання для студентів було отримати нову інформацію та опанувати нові лексичні одиниці. На демонстраційному етапі студенти мали виконати завдання: надати відповіді на запитання за змістом відео (Додаток А). Так як тема була для студентів новою, було вирішено використати одне завдання під час цього етапу, аби не надати перенавантаження. Студенти отримали завдання у документі *Word* та мали 2 хвилини для попереднього перегляду запитань. Також було зауважено, що на відео присутні субтитри і воно буде переглянуте два рази, адже інформація для студентів є новою, а відповіді на питання мають бути повні. Відео було показано на екрані викладача за допомогою функції «Демонстрація екрану», що забезпечило одночасний перегляд студентами. Після двох переглядів, студенти були готові відповідати, хоча і мали труднощі з певними питаннями, а 1 студент виявив труднощі з розумінням відеоматеріалу, проте мав відповіді на деякі з питань. Після перегляду студентам була надана підтримка, і було пояснено, що під час спільного обговорення питань, поняття «блог» і його особливості будуть визначені. Під час перевірки відповідей, увага була звернена на нові поняття і їх визначення: *blog, header, sidebar, body, footer, post*, також студенти, що не мали відповідей на деякі питання, мали їх занотувати. На цей етап було витрачено 12 хвилин.

Після демонстраційний етап передбачав закріплення щойно вивчених термінів та загального поняття «блог». Студентами було виконано три завдання: 1) заповнення пропущених слів; 2) аналіз реальних блогів; 3) створення ідеї власного блогу. Для кращого розуміння термінів першим завданням було заповнити пропущені слова (Додаток А). Важливо зазначити, що якщо в попередньому етапі студенти мали визначення поняття і контекст

на відео, то в цьому завданні вони мали тільки речення і мали самостійно здогадатись яка мовна одиниця підходить. Другим завданням було запропоновано проаналізувати існуючі блоги і знайти вивчені елементи (Додаток А). Метою цього завдання було показати справжні існуючі блоги, які могли б слугувати як приклад правильного використання усіх зазначених елементів. Використання яскравих та відомих англомовних блогів під час цього завдання, також дало студентам зацікавлення і мотивацію до вивчення теми. Останнє завдання було спрямовано на розвиток мовленнєвої компетенції, а саме монологічного та діалогічного мовлення. Студенти у групах по 2-3 людини, мали визначити про що був би їх блог на даному етапі життя. Так як ще не було вивчено правил написання блогу, головна задача студентів була визначити тему майбутнього блогу, складові які вони б обов'язково додали. У представленні результатів мав брати участь кожен учасник групи і застосовувати лексику яку було опановано. На цей етап було витрачено 20 хвилин.

Доцільно помітити, що окрім мовної компетенції, під час заняття студенти розвинули мовленнєву компетенцію (говоріння), лінгвосоціокультурну (мали змогу ознайомитись із закордонними англомовними блогами) і прагматичну компетенцію (розуміння принципу «блогу»).

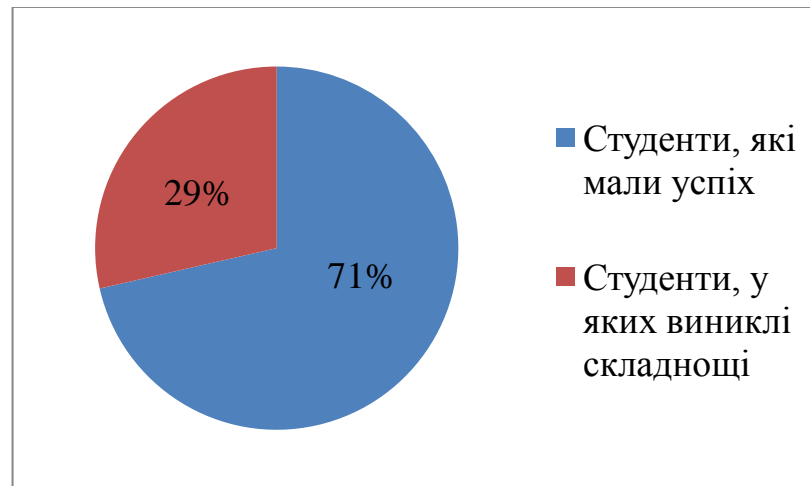
Хоча витрати часу дистанційного заняття на роботу з автентичними відеоматеріалами можуть здатися значними (36 хвилин), студенти мали можливість ознайомитися із новим поняттям, саме так як його розуміють носії англійської мови. А використанні вправи, на основі відео, дозволили відчувати практичне застосування набутих знань, що не було доступно за допомогою вправ з підручника.

Результати дослідження становлять, що з 7 присутніх студентів, які на початку заняття мали невпевненість із визначенням поняття «блог» і його складовими, наприкінці заняття 5 студентів володіли новими поняттями і могли застосовувати їх у монологічному мовленні. 2 студенти мали деякі

складнощі і плутали елементи, але могли надати зв'язну думку щодо поняття. Результати у відсотковому значенні розміщені у Рисунку 2.1.

Рисунок 2.1

Ефективність застосування автентичних відеоматеріалів студентами 4 року навчання під час отримання нових знань

2.2.3 Другий експеримент і його результати. Наступним, було проведено дослідження серед групи студентів 2 року навчання під час предмету «Іноземна мова», який передбачає загальне вивчення мови для спілкування в іноземному середовищі. Заняття відбувалось дистанційно, за допомогою платформи *Zoom*, були присутні 10 студентів з груп «Фінанси, банківська справа і страхування» та «Менеджмент».

Важливо зазначити, що ця група студентів мала середній рівень знання англійської мови. Програма навчання відбувалась за підручником *Oxford Exam Trainer*, автора Грегорі Маніна. Під час вивчення другої теми «Люди та суспільство» був проведений експеримент із застосування автентичного відеоматеріалу. У цій темі цілями навчання були лексичні одиниці пов'язані з зовнішністю, характером, одягом, граматичні відмінності між закінченнями -ed та -ing, особливості Британської культури та правила написання допису на форум. Студентами були прочитані такі тексти як *Colourful personalities*, *Fashionable moves*, *Fashion bloggers*. Наприкінці кожного розділу підручника розташована секція «Говоріння» відповідно до теми, із запитаннями чи картинками для обговорення.

Для збільшення мотивації учнів до говоріння по темі, а також розвитку лінгвосоціокультурної компетенції, замість секції з підручника, для використання було обрано художній фільм «*Confessions of a shopaholic*» (Зізнання шопоголіка 2009), режисера Пі Джей Хоган. Тривалість фільму – 1 година 44 хвилини, на занятті було використано уривок тривалістю 2 хвилини 3 секунди (його було скачано і вирізано за допомогою онлайн-сервісу *Online Video Cutter* до початку заняття), у якому зображується розпродаж одягу і дії головної героїні під час нього.

Вибір цього фрагменту фільму для роботи на занятті обґрунтований такими чинниками: 1) фільм є автентичним відеоматеріалом, створеним для розваг англomовного суспільства; 2) фрагмент є досить яскравим, з великою кількістю деталей і енергійною музикою; 3) наявність лексичних одиниць які до цього були опрацьовані під час вивчення теми; 4) наявність не тільки вербальних, але і невербальних засобів спілкування. Невелика довжина фрагменту, легкість лексичних одиниць та наявність частої зміни картинки дали змогу студентам переглядати відеоматеріал без почуття невпевненості та перенавантаження.

Як було зазначено раніше, мета першого етапу – усунення можливих труднощів під час перегляду відеоматеріалу і пояснення мети завдання. Під час цього етапу була звернена увага до назви фільму англійською мовою «*Confessions of a shopaholic*», яка могла бути складною для розуміння. Також було показано зображення вилучене з перших 10 секунд фрагменту, а саме афіші з розпродажем (Додаток Б) і задано питання: *What do you think this movie will be about?* Таким же чином, було перевірено знання слів *sample, sale*.

Головним завданням другого етапу для студентів був розвиток навичок обробки отриманої інформації. Для цього було обрано завдання задля розвитку рецептивних умінь (виділення змістової інформації), а саме відповіді на питання «правда-неправда» за змістом фрагменту (Додаток Б). Студенти отримали завдання у документі *Word* та мали 2 хвилини для

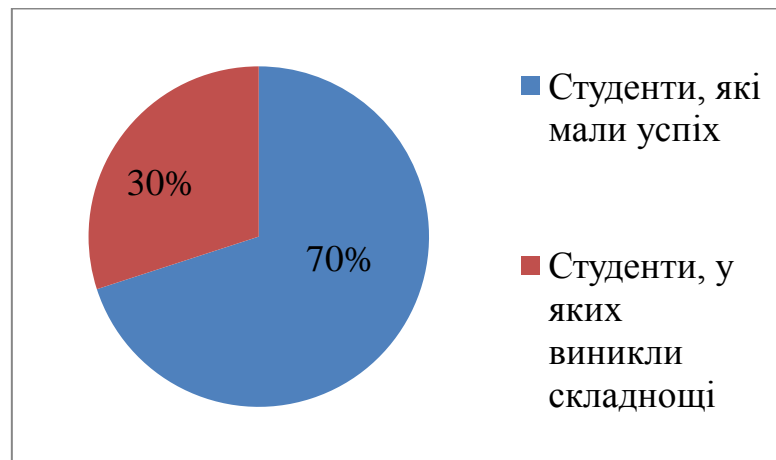
попереднього перегляду тверджень і можливість задати по них питання. Також було зазначено, що якщо відповідь у завданні «неправда», студент має пояснити чому він так вважає. Питань не виникло, тому приступивши до завдання було наголошено що відео фрагмент не має субтитрів. Після першого перегляду, студенти мали усі відповіді, тому другого перегляду уривку не знадобилось. Контроль виконання завдання відбувся одразу після перегляду. Було обговорено всі питання, студенти виявили гарне знання тематичної лексики.

Останній етап було виділено насамперед для розвитку мовленнєвої компетенції, а саме говоріння. Спочатку були задані питання, щоб перевірити розуміння матеріалу (*What was the atmosphere like at the sale? How can you describe Rebecca after the sale?*). Наступним був розвиток монологічного мовлення і звертання уваги студентів до теми (*Do you like sales? Do you like to buy clothes? Have you ever been to big sales?*). Також декілька хвилин було виділено для розвитку лінгвосоціокультурної компетенції, із зіставленням побаченого з українським суспільством (*Do Ukrainians also like sales? Do Ukrainians fight for clothes at the sales? Are there any big sales in Ukraine with such amount of things?*). Виконання усіх трьох етапів із використанням автентичних відеоматеріалів зайняло 20 хвилин.

Результати дослідження показують, що 7 з 10 студентів присутніх на занятті активніше приймали участь в обговоренні автентичного матеріалу. Сприйняття відеоматеріалу було легким, адже у ньому не було складної лексики, труднощів із розумінням не виникло. Студенти успішно практикували мовленнєву та лінгвосоціокультурну компетенції, що вдалось за допомогою правильно підібраного матеріалу та завдань. Можна додати, що на занятті був присутній гумор, студентам було цікаво розказати про власні відносини із покупками і порівняти українське суспільство з американським. Загалом використання автентичного відеоматеріалу дало позитивні враження. Результати другого дослідження у відсотковому значенні розміщені у Рисунку 2.2.

Рисунок 2.2

Ефективність застосування автентичних відеоматеріалів студентами 2 року навчання під час закріплення знань.

2.2.4 Третій експеримент і його результати. Останнім, було проведено дослідження серед групи студентів 1 року навчання під час предмету «Іноземна мова». На занятті у платформі *Zoom*, були присутні 20 студентів з груп спеціальностей «Фінанси, банківська справа і страхування», «Менеджмент», «Облік і оподаткування». Рівень володіння англійською мовою цієї групи різний, від нижче середнього до вище середнього.

Навчання відбувалось за підручником *Enterprise 2*, авторів Вірджинії Еванс та Джені Дулі. П'ятий розділ підручника «Планування майбутнього», фокусувався на назвах професій та якостях які мають бути у працівників. Також, у цій темі розглядались граматичні структури *to be going to* та *will* та ситуації «*Making appointments*», «*Reminding and reassuring people*».

Маємо звернути увагу, що для того щоб зробити висновок щодо ефективності автентичних відеоматеріалів, у цьому дослідженні, для порівняння, було використано пів автентичний матеріал.

Головною метою заняття було повторити вивчені лексичні одиниці теми «Професії», а також збільшити мотивацію студентів до вивчення нових професій. Для використання була обрана передача *Real English*, а саме випуск №24 під назвою «*Dream Job*», який був завантажений на платформу Youtube у 2011 році.

У цій програмі ведучі задають буденні питання людям на вулиці англійською мовою, проте, як зазначено у описі до кожного випуску, певні фрагменти вирізаються, а інтерв'ю деяких людей не додаються, так як вони є досить важкими для розуміння. Ця програма була спеціально створена для тих, хто вивчає англійську мову, але вона використовує мову носіїв, тому вважаємо що вона є пів автентичним матеріалом, а за класифікацією наданою у пункті 1.2, випуски можна визначити як *learner authentic texts*.

Тривалість цього випуску – 4 хвилини 31 секунда, ведучі запитують людей яка їх професія на даний момент та яка професія їх мрії. Цей випуск був обраний для роботи на занятті, адже його лексичні одиниці були до цього опрацьовані під час вивчення теми, а відповіді на питання надають реальні люди, що дало б змогу студентам із реальними комунікативними ситуаціями. Ще одним чинником стала наявність субтитрів, адже рівень знання англійської мови у групі різнився, і для запобігання будь-яких перешкод вони були доцільними.

Під час підготовчого етапу, була використана фронтальна комунікативна вправа, а саме бесіда з студентами по черзі. Студенти відповідали на питання: *Will you work in the specialty you are studying right now? What is your dream job? What qualities do you need for your dream job?* Питання були розміщені на слайді презентації PowerPoint (Додаток В) і студенти мали змогу самостійно обрати на яке питання відповідати. Вони відповідали за власним бажанням, також таким чином було повторено деякі слова з теми «Професії». Задавши ці питання, студенти вже мали підготовку до майбутнього перегляду відео і могли здогадатись про що воно буде. На цей етап було витрачено 7 хвилин.

На початку демонстраційного етапу, студентам було пояснено завдання. Хоча пояснення має відбуватись на першому етапі роботи з АВ, у цьому випадку було вирішено перенести його на другий етап, для того щоб краще зосередити увагу студентів. Для цього дослідження було обрано підхід роботи з відеоматеріалами запропонований Наталією Бачинською

[Бачинська 2021, с. 108], а саме перегляд відео із паузами і відповідями на питаннями. Відео заздалегідь було опрацьовано у онлайн-сервісі *Educaplay*, тобто на занятті воно автоматично зупинялось і з'являлись питання (Додаток В). Задача студентів була уважно дивитись відео і обирати правильну відповідь на питання за змістом. Перед початком роботи, було наголошено, що на відео є субтитри, а також студенти мають занотувати хоча б 2 професії які виявились для них новими. Контроль відповідей на питання відбувався миттєво (правильна відповідь з'являлась після запитання), проте контроль і обговорення занотованих професій відбувався вже після повного перегляду відео. На цьому етапі на роботу із відеоматеріалом було витрачено 10 хвилин.

Метою після демонстраційного етапу було повторення вивчених та нових лексичних одиниць, тому було обрано завдання – заповнити пропуски в реченнях словами тільки-но почутими у відео. Студенти побачили завдання на слайді презентації PowerPoint (Додаток В) і мали виконати його письмово у власних зошитах, із подальшою усною перевіркою. На виконання вправи їм було надано 5 хвилин, на обговорення правильних відповідей ще 3 хвилини.

Це дослідження мало складнощі у виконанні і перевірці результатів, адже група досить численна і має різний рівень володіння англійською мовою. На підготовчому етапі, власну активність виявляли небагато студентів (6-7), тому деяких студентів було опитано додатково. Під час демонстраційного етапу, відповідати на питання хотіли все ті ж студенти, що виявляли активність і під час попереднього етапу. Важливо відмітити, що на початку відео, почувши інформацію близьку до українських реалій (фрагмент 00:42-00:47, бажання жінки бути пілотом літаків F-16) студенти активізувались, додавали власні коментарі щодо такої ж мрії. Але поступово, із продовженням відео, студенти все рідше виявляли власне бажання відповідати, а наприкінці таке бажання мали лише 2 студенти, а деякі навіть не вмикали мікрофони для відповідей. Під час після демонстраційного етапу, ті студенти які не відповідали на попередніх, так само зберігали мовчання, а

ті що брали активну участь, мали деякі складнощі із новими назвами професій. Лише 4 студентів наприкінці роботи були активні і готові працювати далі. Загалом, можна сказати, що робота із цим матеріалом не надала більшої мотивації або активізації лексичних знань студентів. Такий результат можна пояснити одноманітністю питань і відсутністю зміни картинки, що призвело до швидкої втрати уваги до завдання студентами. Мовленнєві компетенції, такі як аудіювання, читання, говоріння були розвинуті, проте не відбулось розвитку лінгвосоціокультурної чи прагматичної компетенції, тому не можливо зробити висновок що пів автентичні матеріали є ефективними для формування іншомовної комунікативної компетенції.

ВИСНОВКИ

Ця робота дала змогу уточнити поняття «комунікативної компетенції» та провести аналіз класифікацій іншомовної комунікативної компетенції. Ми встановили, що ІКК – це вміння без перешкод спілкуватися та взаємодіяти з носіями іноземної мови і визначили, що вона складається з мовленнєвої, мовної, лінгвосоціокультурної та прагматичної компетенції. При пошуку засобів для формування іншомовної комунікативної компетенції, відеоматеріали виявились одними із найефективніших.

Особливості та переваги автентичних відеоматеріалів зазначені у роботі можна вважати вагомими причинами для їх використання під час формування комунікативних навичок. Було з'ясовано що під час дистанційної взаємодії «студент-студент» відеоматеріали є зручним засобом для збільшення мотивації та зацікавленості студентів. Вони сприяють розвитку різних аспектів розумової діяльності студентів і утримують їх увагу під час завдання.

На основі вітчизняних досліджень були проаналізовані типи вправ та сформована їх система з використанням автентичних відеоматеріалів під час дистанційного навчання, що сприяє збагаченню процесу навчання іноземної мови. Ми дійшли висновку, що робота з автентичними матеріалами під час дистанційного заняття має поділятися на три етапи: вправи підготовчого, демонстраційного та після демонстраційного етапу. Особливо ефективними під час цих етапів виявились комунікативні, рецептивно-продуктивні, з мінімальним керуванням вчителя вправи, під час яких студенти можуть виражати власні емоції та думки.

Здійснення аналізу вправ і виконання експериментів з використанням автентичних відеоматеріалів студентами коледжу під час дистанційного навчання виявилось результативним. Проведений дослід підтвердив ефективність цього методу у вивченні іноземних мов.

Експерименти зі студентами 2 та 4 курсів, де були використані автентичні відеоматеріали, показали значний успіх і вдалі результати у формуванні іншомовної комунікативної компетенції. Дослідження показало, що для 70 відсотків студентів, використання автентичних відеоматеріалів на занятті англійської мови дистанційного формату, під час вивчення нової інформації або закріплення знань мало позитивний вплив. Порівнюючи з експериментом зі студентами 1 курсу і пів автентичним відеоматеріалом, ми довели, що вони є не такими ефективними як автентичні, і не надають потрібних прикладів реального спілкування та ситуацій носіїв мови. Ми також підтвердили, що використання відеоматеріалів є доцільним для студентів із середнім чи вище рівнем володіння англійською мовою.

Таким чином, виконане дослідження доводить, що автентичні відеоматеріали є доцільними для використання під час дистанційного навчання та корисними у підвищенні рівня комунікативних умінь студентів.

Перспективним напрямком подальших досліджень з даної проблематики постає розгляд інших видів автентичних матеріалів, крім відео, на формування комунікативної компетенції. Також важливо розглянути процес пристосування таких матеріалів для студентів різних рівнів володіння мовою та вивчити вплив різних типів відеоматеріалів на розвиток кожної складової іншомовної комунікативної компетенції окремо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

СПИСОК ТЕОРЕТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
2. Бачинська Н. Я. Використання відеоматеріалів для навчання іноземної мови курсантів ВВНЗ та військовослужбовців. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2021. № 3 (136). С. 104–110.
3. Беляєва О. М., Лисанець Ю. В. До питання щодо класифікації вправ у вітчизняній і зарубіжній лінгводидактиці (оглядова стаття). *Аспекти дослідження іноземних мов і лінгводидактичні основи викладання* : зб. наук. праць. Полтава. 2017. Вип. 17. С. 6–15.
4. Білозерська Т. Використання автентичних відеоматеріалів у навчанні студентів-перекладачів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2014. Вип. 49. С. 262–264.
5. Білоус А. А. Методика формування комунікативної компетентності в старшокласників із використанням мультимедійних засобів навчання (відеоматеріалів). *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. 43. Т. 1. С. 35–42.
6. Богданова О. В. Використання автентичних відеоматеріалів для формування комунікативної та соціокультурної компетенції на уроках англійської мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2014. Вип. 49. С. 271–272.
7. Бойко Г. Підсистема вправ для формування в майбутніх фахівців з харчових технологій англомовної компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні. *Іноземні мови*. 2019. № 4. С. 3–11.

8. Грінченко Н. Р. Комплекс вправ і завдань для розвитку в студентів третього курсу лінгвосоціокультурної компетентності в англomовному аудіюванні в процесі самостійної роботи з автентичними відеоматеріалами. *Іноземні мови*. 2019. № 3. С. 55–58.

9. Гудима Г. Б., Слодиницька Ю. Р. Використання автентичних матеріалів на заняттях з англійської мови у закладах вищої освіти. *Закарпатські філологічні студії*. 2023. Вип. 27. Т. 1. С. 106–110.

10. Гулієва Д. О., Івлєва К. С., Рейда О. А. Використання автентичних матеріалів у процесі викладання англійської мови студентам-філологам. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвуз. зб. наук. пр. Дрогобич : ДДПУ ім. І. Франка, 2019. Вип. 23. Т. 3. С. 133–138.

11. Долинський Є. В. Конструювання системи вправ для формування мовленнєвих навичок посібника елективного курсу «Моя Франція». *Наук. вісник Чернівецького ун-ту. Серія : Педагогіка та психологія* : зб. наук. праць. Чернівці, 2015. Вип. 734. С. 28–34.

12. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Ленвіт, 2003. 273 с.

13. Захарова В. О. Особливості використання відеоматеріалів на заняттях з іноземної мови у вищих навчальних закладах. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Педагогіка, психологія, філософія*. 2015. Вип. 208. С. 81–88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_ped_2015_208%282%29__10 (дата звернення: 12.11.2023).

14. Зозуля І., Стадній А., Слободянюк А. Аудіовізуальні засоби навчання в процесі формування іншомовної комунікативної компетентності. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки*. 2022. Вип. 40. С. 12–28.

15. Іванова І., Коршенко А. Використання відеоматеріалів під час проведення занять з іноземної мови. *Актуальні наукові дослідження у сучасному світі*. 2019. Вип. 9 (53). С.100–103.

16. Качур І. І. Використання автентичних матеріалів як креативний підхід до вивчення іноземної мови. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 21. Т. 2. С. 13–15.
17. Коваленко, О. Використання відео і фільмів у формуванні комунікативної іншомовної компетенції майбутніх економістів. *Молодий вчений*. 2019. № 6 (70). С. 342–345.
18. Коломійчук М. Автентичні матеріали як ефективний засіб забезпечення соціокультурного спрямування процесу навчання іноземної мови. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2017. № 1 (13). С. 102–105.
19. Конопляник Л. М. Етапи роботи з автентичними відеоматеріалами у процесі підготовки майбутніх інженерів-будівельників до іншомовного професійного спілкування. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*. 2017. Вип. 75 (2). С. 114–120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2017_75%282%29__24 (дата звернення: 23.11.2023).
20. Конопляник Л. М., Коваленко О. О. Використання автентичних відеоматеріалів для формування іншомовної професійної комунікативної компетентності майбутніх інженерів. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія : Педагогіка, Психологія*. 2016. № 9. С. 90–96.
21. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні, затверджено Постановою М-ва освіти і науки України 20 груд. 2000 р. URL: https://vnmu.edu.ua/downloads/other/konc_rov_dystan_osv.pdf (дата звернення: 12.09.2023).
22. Косович О. Класифікація і критерії відбору навчального матеріалу для формування англомовної аудитивної компетентності студентів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2019. № 7 (91). С. 214–224.
23. Кравченко, Т. М., Габовда А. М. Використання автентичних матеріалів у процесі формування іншомовної компетенції. *Науковий вісник*

Ужгородського університету. Серія : Педагогіка. Ужгород, 2012. Вип. 25. С. 101–103.

24. Кречотень О. В. Використання автентичних матеріалів у курсі вивчення іноземної мови. *Іноземні мови у вищій освіті : лінгвістичні, психолого-педагогічні та методичні перспективи* : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю. Харків, 2019. С. 60–67.

25. Кушнірчук О. О. Автентичні матеріали як основний засіб навчання іншомовному спілкуванню. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/17003> (дата звернення: 27.09.2023).

26. Лемешко О. В., Лемешко В. В. Використання автентичних відеосюжетів професійної спрямованості у процесі вивчення англійської мови курсантами ВВНЗ. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2015. Вип. 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2015_3_9 (дата звернення: 02.10.2023).

27. Лимар Л. Основні переваги та недоліки дистанційного навчання іноземних мов у немовному закладі вищої освіти. *Український Педагогічний журнал*. 2022. Вип. 1. С. 24–29.

28. Майборода Л. Методичні аспекти використання відеоматеріалів у формуванні інформаційно-технологічної культури майбутніх кваліфікованих робітників. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2012. Вип. 30. С. 220–224.

29. Маркобок Ю. В. Використання автентичних матеріалів для формування комунікативної та соціокультурної компетенції старшокласників на уроках англійської мови. *Таврійський вісник освіти*. 2014. № 1(1). С. 137–144.

30. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів /

О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. ; за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ, 2013. 590 с.

31. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. Київ : Видавничий центр «Академія», 2010. 328 с.

32. Мунтян А. О. Використання автентичних письмових та аудіо/відеоматеріалів при навчанні іноземної мови. *Англістика та американістика*. 2015. Вип. 12. С. 88–94.

33. Ніколаєва С. Ю. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій (схеми і таблиці) : навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр» : О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін. ; за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ, 2011. 338 с.

34. Олійник О. В. Інноваційні технології дистанційного навчання іноземної мови для студентів немовних ВНЗ. *Лінгвістичні дослідження*. 2014. Вип. 38. С. 238–246. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkhnpu_lingv_2014_38_38 (дата звернення: 12.09.2023).

35. Плахотнюк Н. П. Використання автентичних відеоматеріалів у процесі вивчення іноземної мови професійного спрямування у вищих навчальних закладах. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2017. Вип. 129. С. 29–32.

36. Подосиннікова Г. І., Мельник Є. В. Принципи та критерії відбору автентичних відеоматеріалів для формування у студентів-філологів англійської лексичної компетентності. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки*. 2017. Вип. 148. С. 124–128. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2017_148_31 (дата звернення: 21.08.2023).

37. Постоленко І. Навчання іноземних мов дистанційно: інтеграційний аспект. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2014. № 9 (2).

С. 54–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2014_9%282%29__9 (дата звернення: 12.09.2023).

38. Про фахову передвищу освіту: Закон України від 06.06.2019 № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19> (дата звернення: 28.10.2023).

39. Пшеняннікова Н. О. Використання відеофільмів на уроках англійської мови. *Науковий вісник Донбасу*. 2012. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2012_1_13 (дата звернення: 21.08.2023).

40. Рибалка Н. В. Дидактика роботи з відеоматеріалами у процесі вивчення німецької мови. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2021. С. 236–241. URL: <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2021/1/28.pdf> (дата звернення: 23.08.2023).

41. Рижченко О. С. Використання автентичних аудіо- та відеоматеріалів на заняттях з англійської мови у гуманітарних вищих навчальних закладах. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2016. Вип. 41. С. 182–185.

42. Рись Л. Ф. Формування іншомовної комунікативної компетенції. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна*. 2014. Вип. 42. С. 291–294.

43. Рогульська О. О., Тарасова О. В. Використання відеоматеріалів для підвищення мотивації майбутніх учителів іноземної мови. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького. Серія : Педагогічні науки*. 2018. № 2 (13). С. 389–399.

44. Романюк Л. В., Русановська Т. В. Критерії відбору автентичних матеріалів у процесі навчання іноземної мови студентів немовних спеціальностей. *Наук. записки Міжнародного гуманітарного університету*.

2017. URL: <http://www.sci-notes.mgu.od.ua/archive/v27/40.pdf> (дата звернення: 29.10.2023).

45. Рудніцька К. В. Сутність понять «компетентнісний підхід», «компетентність», «компетенція», «професійна компетентність» у світлі сучасної освітньої парадигми. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота.* 2016. Вип. 1. С. 241–244.

46. Рябокучма Т. О., Горбаченко А. Л. Застосування автентичних відеоматеріалів у процесі вивчення іноземної мови для забезпечення ефективного опанування навичок слухання здобувачами вищої освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія : Педагогічні науки: реалії та перспективи.* Київ. 2021. Вип. 79. Т. 2. С. 90–94.

47. Семенчук Ю. Вправи для навчання студентів-економістів термінологічної лексики в процесі аудіювання фахових текстів. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка.* 2013. С. 279–282.

48. Сотник Р. Автентичні відеоматеріали як ефективний засіб навчання студентів англійської мови у вищих навчальних закладах. *Актуальні наукові дослідження у сучасному світі.* 2022. Вип. 11(19). С. 91–94.

49. Тарнопольський О. Б., Кабанова М. Р. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.

50. Adambaeva F. R., Khajiyeva I. A. The Effectiveness of Applying Video Materials in Communicative Language Teaching. *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences.* 2020. Vol. 8. P. 108–115.

51. Adams T. W. What Makes Materials Authentic. 1995. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED391389.pdf> (дата звернення: 12.09.2023).

52. Azimova U. O. Usage of authentic video materials while forming speaking skills in foreign language classes. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, 2021. Vol. 1. P. 85–90.
53. Berardo S. The Use of Authentic Materials in the Teaching of Reading. *The Reading Matrix*. 2006. Vol. 6. No. 2. 2006. P. 60–69.
54. Brame C. J. Effective Educational Videos: Principles and Guidelines for Maximizing Student Learning from Video Content. *CBE life sciences education*, 2016. Vol. 15 URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5132380/pdf/es6.pdf> (дата звернення: 07.10.2023).
55. Burt M. Using Videos with Adult English Language Learners. 1999. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED434539.pdf> (дата звернення: 07.10.2023)
56. Campbell S. Presentation Anxiety Analysis: Comparing Face-to-Face Presentations and Webinars. *Journal of Case Studies*. 2015. Vol. 7. P. 2–13.
57. Canale M., Swain M. Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing. *Applied Linguistics*. Toronto, 1980. 47 p.
58. Crystal D., Davy D. Advanced conversational English. URL: <https://davidcrystal.com/Files/BooksAndArticles/-5312.pdf> (дата звернення: 27.08.2023)
59. Graddol D. Language issues in Distance education at tertiary level. *Language Issues in Distance Education*. England : Dunford Seminar Report, 1993. P. 23–25. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED370406.pdf> (дата звернення: 03.09.2023).
60. Grégis R., Carvalho A. Using videos for vocabulary improvement in English classes as an additional language. *Revista Prâksis*. 2019. Vol. 1. P. 210–225.
61. Halimovna K. S., Nurilloevna M. O., Radzhabovna K. D., Shavkatovna R. G. and Hamidovna R. I. The role of modern pedagogical

technologies in the formation of students' communicative competence. *Religación*. 2019. Vol. 4. P. 261–265.

62. Hymes D. H. On Communicative Competence. *Sociolinguistics. Selected Readings*. URL: <https://www.homes.uni-bielefeld.de/sgramley/Hymes-2.pdf> (дата звернення: 13.08.2023).

63. Lialikhova D. The use of video in English language teaching: A case study in a Norwegian lower secondary school. Master's thesis in Literacy studies. University of Stavanger. 2014. 90 p.

64. Mc Nulty A. Best practices in using video technology to promote second language acquisition. *Teaching English with Technology*. 2012. Vol. 12 (3), P. 49–61.

65. Scrivener J. *Learning Teaching: A Guidebook for English Language Teachers*. Oxford : Macmillan, 2005. 435 p.

66. Talavan N. Learning Vocabulary through Authentic Video and Subtitles. *TESOL-SPAIN Newsletter*. 2007. Vol. 31. P. 5–8.

67. Van Ek J. A. *Waystage 1990: Council of Europe*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999. URL: https://www.ealta.eu.org/documents/resources/Waystage_CUP.pdf (дата звернення: 13.08.2023).

68. Williams R. T., Lutes, P. Using video in the ESL classroom. *Takamatsu University Journal*. 2007. URL: https://www.takamatsu-u.ac.jp/wp-content/uploads/2018/12/001-013_williams.pdf (дата звернення: 14.09.2023).

СПИСОК ДЖЕРЕЛІ ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

69. Afonso Marques. Traveling for the first time in Hogwarts Express. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=nYVDLhObncw> (дата звернення: 02.10.2023).

70. Ceramella N., Lee E. Cambridge English for the Media. URL: <https://www.cambridge.es/en/catalogue/business-english/other-titles/cambridge-english-for/media> (дата звернення: 28.09.2023).
71. CTV News. It may be cheaper to stay in a hotel for a month than rent an apartment in Toronto. URL: https://www.youtube.com/watch?v=h0R_sn_gKhE (дата звернення: 02.10.2023).
72. David Freid. The Water Sommelier. URL: <https://vimeo.com/184406194> (дата звернення: 02.10.2023).
73. Evans V., Dooley J. Enterprise 2. URL: <https://english-portal.com.ua/books/enterprise-2> (дата звернення: 12.09.2023).
74. Group Publishing. Talk-About Video 2: Doctor's Office. URL: <https://vimeo.com/226224083> (дата звернення: 02.10.2023).
75. Hogan P. J. Confessions of a Shopaholic. 2009. Touchstone Pictures. Jerry Bruckheimer Films. URL: <https://ww7.soap2dayhd.co/film/confessions-of-a-shopaholic-11937/> (дата звернення: 15.09. 2023).
76. Longman Dictionary of Contemporary English Online (LDOCE). URL: <https://www.ldoceonline.com> (дата звернення: 12.09.2023).
77. Manin G. Oxford Exam Trainer. URL: <https://elt.oup.com/teachers/oxfordexamtrainer/?cc=ua&selLanguage=uk&mode=hub> (дата звернення: 12.09.2023).
78. National Geographic. How We Can Keep Plastics Out of Our Ocean. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=HQTUWK7CM-Y> (дата звернення: 02.10.2023).
79. Real English 24 b - Dream Job. 2011. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wL3CFtW8WE0> (дата звернення: 20.09.2023).
80. VIDEOforALL (VFA) Digital Video as a Basic Tool for Language Learning. URL: <https://warwick.ac.uk/fac/soc/al/research/vilte/resources/video-as-a-learning-resource-for-language-teaching.pdf> (дата звернення: 27.08.2023).

81. Wilkinson Visual. The Farm Bistro, A Farm To Table Restaurant in Cortez, Colorado. URL: <https://vimeo.com/86368235> (дата звернення: 02.10.2023).

82. WPMU DE. What is a Blog? 2013. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NjwUHXoi8lM> (дата звернення: 06.10.2023).

ДОДАТОК А

Вправа демонстраційного етапу – відповіді на запитання за змістом відео

WHAT IS A BLOG?

1. What is a blog and what does it involve?
2. How can you personalize the look of your blog?
3. What are the main sections of a blog theme?
4. What is the purpose of the sidebar in a blog?
5. What is the function of the footer in a blog?
6. What is the main content area of a blog called?
7. What is the difference between posts and pages in a blog?
8. Why are posts important in a blog?

Вправа після демонстраційного етапу - заповнити пропущені слова

2) Fill in the right word:

video, comments, header, body, blogs, post, footer, sidebar

- 1) I follow multiple fashion _____ to get inspiration for my outfits.
- 2) The website's _____ displays their logo and navigation menu.
- 3) The _____ contains advertisements and links to other articles on the website.
- 4) In the _____ of the article, the author explains his opinion on the latest trend.
- 5) At the bottom of the page, you can find the _____ with the copyright information.
- 6) She writes a new _____ every week discussing her travel experiences.
- 7) The cooking tutorial _____ on the blog taught me how to make lasagna.
- 8) I always read through the _____ to see other people's thoughts on the topic.

Вправа після демонстраційного етапу – проаналізувати блог

ДОДАТОК Б

Вправа підготовчого етапу – за вилученим зображенням здогадатись про зміст відео

Вправа демонстраційного етапу - відповісти «правда-неправда»

"Confessions of a Shopaholic"

True or False

1. Rebecca asked herself: "Do I have money for this?"
2. Women at the sales were calm and quietly entered the sale.
3. Rebecca needs gloves because she has hands.
4. Rebecca didn't take the gloves.
5. Gucci boots were 20% off.
6. Rebecca got into fight with the lady for the purse.
7. Another woman took the boots.
8. Rebecca was very happy after the sale.

ДОДАТОК В

Вправа підготовчого етапу - відповісти на питання за темою

Answer the questions:

1. Will you work in the specialty you are studying right now?
2. What is your dream job?
3. What qualities do you need for your dream job?

Вправа демонстраційного етапу - відповісти на питання за змістом та записати професії (приклад)

2. Answer the following question
WHAT IS DIANE'S DREAM JOB?

- TO BE A LAWYER
- TO BE A PLANE PILOT
- TO BE A F-16 PILOT

Вправа після демонстраційного етапу - заповнити пропущені слова

Fill in the right word:

*bartender, chef, explorer, hairdresser, journalist, lawyer,
nurse, park ranger, tour guide, veterinarian*

1. My sister dreams of becoming a _____ and helping others.
2. My mom is a _____ and she cuts people's hair.
3. A _____ is someone who cooks food in a restaurant.
4. John wants to be a _____ and work in a court someday.
5. My uncle is an _____ and he travels to different places.
6. The _____ took care of my sick dog.
7. We went hiking and we met a _____ who told us about the local wildlife.
8. Our _____ showed us the famous landmarks of the city.
9. After a long day at work, I like to go to the nearby bar and chat with the _____.
10. She works as a _____ for the local newspaper.

SUMMARY

The presented paper is dedicated to the study of the effectiveness of using authentic video materials for the formation of foreign language communicative competence of college students during distance learning.

The object of the work can be defined as formation of foreign language communicative competence in the conditions of distance learning.

The main aim of the paper consists in investigating the effectiveness of using authentic video materials during distance learning and to create a system of appropriate exercises. It determined the accomplishment of such objectives as:

- define the term «communicative competence» and its components;
- form a system of exercises using authentic video materials during distance learning;
- conduct a study on the effectiveness of the use of authentic video materials by college students during distance learning.

The definition of «foreign language communicative competence» is offered in the work (D. Hymes, M. Canale, F. Bacevich, S. Nikolayeva, L. Rys). The author defines this term as the ability to freely communicate and interact with native speakers of the foreign language. It consists of language, speech, linguo-sociocultural and pragmatic competences.

The scientific novelty of the presented research consists in the study of the influence of authentic materials on the formation of foreign language communicative competence by students during distance learning.

Key-words: *communicative competence, authenticity, video materials, distance learning*

**Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ**

Я, Соляник Яна Євгеніївна, студентка 2 курсу магістратури, денної форми навчання, факультету іноземної філології, спеціальність 035 Філологія, освітньо-професійна програма Мова і література (англійська), адреса електронної пошти yanasolianyuk1@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Використання автентичних відеоматеріалів для формування іншомовної комунікативної компетенції студентів коледжу в умовах дистанційного навчання» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлений/ознайомлена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згоден/згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____

Підпис _____

ПІБ (студент) Соляник Я. Є.